

PLAN
ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO
MIASTA GDAŃSKA
/ MIASTA NA PRAWACH POWIATU /

PLAN GŁÓWNY

Spis treści

1. PLAN GŁÓWNY.....	1
1.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA.....	1
1.1.1. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻEŃ ORAZ OCENA RYZYKA ICH WYSTĄPIENIA W TYM DOTYCZĄCYCH INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ.....	1
1.2. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻEŃ MIASTA GDAŃSKA ORAZ OCENA RYZYKA ICH WYSTĄPIENIA W TYM DOTYCZĄCYCH INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ, ORAZ MAPY RYZYKA I MAPY ZAGROŻEŃ.....	14
1.2.1. ZAGROŻENIA NATURALNE.....	15
1.2.2. ZAGROŻENIA TRANSPORTOWE.....	20
1.2.3. ZAGROŻENIA TECHNICZNE.....	23
1.2.4. ZAGROŻENIA SPOWODOWANE DZIAŁALNOŚCIĄ CZŁOWIEKA.....	28
1.2.5. INNE ZAGROŻENIA.....	30
1.2.6. WNIOSKI Z OCENY ZAGROŻEŃ.....	32
1.3. ZADANIA I OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO W FORMIE SIATKI BEZPIECZEŃSTWA.....	36
1.3.1. KIEROWANIE ZDARZENIAMI W SYTUACJI KRYZYSOWEJ W URZĘDZIE MIEJSKIM W GDAŃSKU.....	36
1.3.1. PODZIAŁ KOMPETENCJI ORGANÓW ADMINISTRACJI (JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH) W ODNIESIENIU DO RODZAJU ZAGROŻENIA W GDAŃSKU	38
1.4. ZESTAWIENIE SIŁ I ŚRODKÓW PLANOWANYCH DO WYKORZYSTANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH.....	41

1. PLAN GŁÓWNY

1.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1.1. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻEŃ ORAZ OCENA RYZYKA ICH WYSTĄPIENIA W TYM DOTYCZĄCYCH INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ

Położenie:

Gdańsk położony jest w północnej części Polski w województwie pomorskim. Miasto położone jest na południowym brzegu Morza Bałtyckiego nad Zatoką Gdańską. Wraz z sąsiednimi miastami Sopotem i Gdynią tworzy Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot. Szerzej (również z Pruszczem Gdańskim, Redą, Rumią i Wejherowem) jest elementem aglomeracji gdańskiej. Miasto o tysiącletniej historii jest centrum kulturalno-oświatowym oraz największym rynkiem pracy w województwie.

Miasto rozpościera się na obszarze czterech regionów fizyczno-geograficznych: Żuław Wiślanych, Pobrzeża Kaszubskiego, Mierzei Wiślanej i Pojezierza Kaszubskiego.

Gminy sąsiednie:

Gdańsk graniczy:

- od północy z Gdynią i Sopotem
- od zachodu z Gminą Żukowo
- od południa z Gminami: Kolbudy, gminą i miastem Pruszcz Gdański, Cedry Wlk.
- od wschodu z Gminą Stegna

Powierzchnia:

Całkowita powierzchnia miasta wynosi 26196 ha, to jest 261,96 km².

Z ogólnej powierzchni przypada na (dane na koniec 2016 r.):

użytki rolne	8531 ha	32,6 %
grunty zabudowane i przeznaczone pod zabudowę	7204 ha	27,5 %
lasy i grunty pod zadrzewienie	4887 ha	18,6 %
pozostałe grunty i nieużytki	5574 ha	21,3 %

W strukturze użytkowania terenów przeważają użytki rolne (32,6%), grunty zabudowane i przeznaczone pod zabudowę stanowią 27,5%, a lasy i grunty leśne – 18,6%.

Tereny zabudowane i przeznaczone pod zabudowę stanowią:

• tereny mieszkaniowe	4437 ha
• tereny przemysłowe	1415 ha
• tereny przeznaczone pod zabudowę	827 ha
• tereny inne	525 ha

Kierunki wykorzystania gruntów pozostałych przedstawiają się następująco:

• wody	1305 ha
• tereny pod komunikację	2717 ha
• nieużytki	835 ha
• tereny zielone (rekreacyjno–wypoczynkowe)	467 ha
• wydobywanie kopalin, tereny różne, wysypiska	250 ha

Zasoby przyrodnicze:

Do najważniejszych zasobów przyrodniczych obszaru należą:

- **wody powierzchniowe**

Gdańsk położony jest nad Morzem Bałtyckim (nad Zatoką Gdańską).

Główną rzeką miasta jest rzeka Wisła. Średni przepływ w ujściu wynosi 1000 m³/s.

Ponadto przez obszar miasta przepływają: Martwa Wisła (pod silnym wpływem wód Zatoki Gdańskiej), Motława, Radunia, Czarna Łacha, Wisła Śmiała, Optyw Motławy, Potok Oliwski, Potok Strzyża, Potok Siedlecki, Potok Oruński, Potok Maćkowy, Potok Święty Wojciech oraz kilka mniejszych potoków i kanałów.

- **wody podziemne**

W rejonie Gdańska występują trzy użytkowe piętra wód podziemnych: kredowe, trzeciorzędowe, czwartorzędowe.

- **kompleksy gleb**

Na obszarze miasta występuje zróżnicowanie gleb i można je podzielić na kilka podstawowych grup: gleby brunatno ziemne i bielcowe, mady rzeczne, gleby wydymowe, gleby bagienne i podbagienne, gleby kulturoziemne i industroziemne

- **kompleksy leśne**

Do najważniejszych kompleksów leśnych na terenie gminy należą: Trójmiejski Park Krajobrazowy z Lasami Oliwskimi, lasy ciągu mierzejowego, lasy miejskie w rejonie wyspy Stogi, lasy państwowe Wyspy Sobieszewskiej oraz mniejsze obszary leśne położone w granicach miasta (las otomiński koło Smęgorzyna, lasy miejskie Wrzeszcza).

Aktualnie w Gdańsku znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

30 form obszarowych (przynajmniej częściowo w granicach miasta):

- 5 rezerwatów przyrody: Ptasi Raj, Źródłiska w Dolinie Ewy, Mewia Łacha (częściowo poza granicami miasta), Dolina Strzyży i Wąwóz Huzarów,
- Trójmiejski Park Krajobrazowy (częściowo na terenie miasta),
- 3 obszary chronionego krajobrazu: Otomiński, Żuław Gdańskich i Wyspy Sobieszewskiej (wszystkie częściowo na obszarze miasta),
- 3 obszary OSO Natura 2000: „Ujście Wisły” PLB 220004, „Zatoka Pucka” PLB 220005, i „Dolina Dolnej Wisły” PLB 040003 (wszystkie częściowo na obszarze miasta),
- 3 obszary mające znaczenie dla Wspólnoty SOO Natura 200022: „Bunkier w Oliwie” PLH 220055, „Twierdza Wisłoujście” PLH 220030 i „Ostoja w Ujściu Wisły” PLH 220044 (częściowo poza granicami miasta),
- 2 zespoły przyrodniczo - krajobrazowe:
 1. Dolina Potoku Oruńskiego 79,37ha
 2. Dolina Strzyży 375,45ha
- 13 użytków ekologicznych:
 1. Murawy kserotermiczne w Dolinie Potoku Oruńskiego 2, 9 ha
 2. Luneta z Pasikonikiem 0,79ha
 3. Fort Nocek 0,11ha
 4. Prochownia pod Kasztanami 0,52ha
 5. Oliwskie Nocki 0,07ha
 6. Dolina Czystej Wody 2,7ha
 7. Łozy w Kiełpinie 6,3ha

8. Migowska Bielawa 0,5ha
9. Wydma w Górkach Zachodnich 1,69ha
10. Zielone Wyspy 33,49ha
11. Karasiowe Jezioro 38,1ha
12. Torfowisko Smęgorzyńskie 0,6ha
13. Salwinia w Owczarni 0,41ha

Ponadto:

- 161 pomników przyrody, w tym: 121 pojedyncze drzewa różnych gatunków, 1 aleja drzew, 28 grup drzew, 9 głazów narzutowych oraz 2 pomniki powierzchniowe.

Ukształtowanie terenu:

nie jest jednolite i można tu wyodrębnić cztery zasadnicze obszary:

- pas przybrzeżny
- wysoczyzna
- delta Wisły
- pradolina kaszubska

To polodowcowe zróżnicowanie lądu oraz przebieg rzek i kanałów miały zasadniczy wpływ na pasową zabudowę przestrzenną miasta oraz na skanalizowanie układu komunikacyjnego wzdłuż linii brzegowej Zatoki Gdańskiej.

Ukształtowanie terenu i jego obiekty naturalne miały też decydujący wpływ na wytyczenie granic administracyjnych miasta.

Warunki klimatyczne:

Pod względem klimatycznym obszar Miasta znajduje się w strefie przejściowej klimatu umiarkowanego i kontynentalnego, który charakteryzuje się zróżnicowaniem elementów klimatycznych.

Warunki klimatyczne Gdańska charakteryzują wybrane parametry klimatyczne (dane za rok 2016):

- **temperatura powietrza**

Najwyższe średnie temperatury powietrza na analizowanym terenie występują w lipcu i sierpniu, najniższe w styczniu.

Średnie roczne temperatury wynoszą dla rejonów stacji meteorologicznych:

- AM1 (Gdańsk – Śródmieście) -	+ 9,7 °C
- AM2 (Gdańsk – Stogi) -	+ 9,5 °C
- AM3 (Gdańsk – Nowy Port) -	+ 8,1 °C
- AM5 (Gdańsk – Szadółki) -	+ 9,3 °C
- AM8 (Gdańsk – Wrzeszcz) -	+ 9,8 °C

Maksymalne terminowe temperatury powietrza dla poszczególnych stacji meteorologicznych za rok 2016:

- AM1 (Gdańsk – Śródmieście) -	+ 31,9 °C
- AM2 (Gdańsk – Stogi) -	+ 32,2 °C
- AM3 (Gdańsk – Nowy Port) -	+ 29,9 °C
- AM5 (Gdańsk – Szadółki) -	+ 30,7 °C
- AM8 (Gdańsk – Wrzeszcz) -	+ 32,8 °C

Minimalne terminowe temperatury powietrza dla poszczególnych stacji meteorologicznych za rok 2016:

- AM1 (Gdańsk – Śródmieście) -	- 15,2 °C
- AM2 (Gdańsk – Stogi) -	- 15,8 °C
- AM3 (Gdańsk – Nowy Port) -	- 15,8 °C
- AM5 (Gdańsk – Szadółki) -	- 16,3 °C
- AM8 (Gdańsk – Wrzeszcz) -	- 14,7 °C

- **wilgotność względna**

Wilgotność względna powietrza osiąga najwyższe wartości w okresie maksimum jesienno-zimowego od października do marca. Najniższe wartości wilgotności względnej odnotowuje się w miesiącu kwietniu. W przebiegu dobowym najwyższe wartości wilgotności względnej występują w godzinach rannych, najniższe w godzinach popołudniowych. W ciągu roku wilgotność względna najczęściej utrzymuje się w przedziałach 60 – 80%.

- **mgły**

Występowanie mgły jest uwarunkowane w dużym stopniu czynnikami lokalnymi i obserwuje się jej duże zróżnicowanie na wybrzeżu oraz na obszarze Gdańska. W ciągu roku mgły najczęściej występują w kwietniu, kiedy woda morska jest znacznie chłodniejsza od atmosfery nad lądem oraz w październiku i listopadzie lub w lutym przy przemieszczaniu się chłodnych mas powietrza znad lądu nad cieplejsze w tym czasie morze.

- **opady atmosferyczne**

Średnia roczna suma opadów w rejonie linii brzegowej Zatoki Gdańskiej oraz Żuław Gdańskich zawiera się w przedziale 500 – 550 mm, zaś w strefie wysoczyzny morenowej 590 mm. Biorąc pod uwagę dane wieloletnie, najwyższe średnie sumy miesięczne opadów występują w miesiącach letnich, zaś najniższe w miesiącach zimowych. Roczna średnia suma opadów dla Stacji Monitoringu Opadów miasta Gdańska prowadzonego przez Spółkę Gdańskie Wody w roku 2016 wyniosła 694,2 mm. W dniu 14 lipca 2016 wystąpił opad katastrofalny o prawdopodobieństwie wystąpienia co najmniej 1 raz na 500 lat. W roku 2016 największe sumy opadu wystąpiły w Lipcu i Październiku zaś najmniejsze w Styczniu, Marcu i w Kwietniu.

- **zachmurzenie**

Największe zachmurzenie w Gdańsku występuje od listopada do lutego (z maksimum w przeważnie grudniu). Najmniejsze zachmurzenie przeważnie w kwietniu oraz dość często w maju. Były też lata, że najmniejsze zachmurzenie wystąpiło w czerwcu (2008, 2010), a nawet październiku (w 2005). Z roku na rok zachmurzenie bywa zmienne i jest zróżnicowane lokalnie. W miesiącach letnich nad samą Zatoką Gdańską zachmurzenie, m.in. dzięki bryzie jest często niższe niż w Rębiechowie.

Najwięcej dni pochmurnych, czyli o dużym lub całkowitym zachmurzeniu obserwuje się prawie zawsze w grudniu i styczniu oraz w listopadzie. Dni pogodne, czyli o bezchmurze z małym zachmurzeniem, bez opadów, są bardziej zróżnicowane w poszczególnych latach, najwięcej jest ich w kwietniu i maju, ale np. w 2008 i 2010 był to lipiec, a w 2005 i 2006 wrzesień. Przeważnie w przebiegu dobowym najwyższe

średnie zachmurzenie występuje w godzinach popołudniowych w półroczu ciepłym i w godzinach porannych w półroczu chłodnym.

- **wiatry**

Na obszarze m. Gdańska przeważają wiatry z sektorów południowego, południowo-zachodniego i zachodniego. Wiatr jest czynnikiem mającym wpływ na rozkład przestrzenny i stężenie zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego.

W Gdańsku panują dobre warunki przewietrzania. Średnie prędkości wiatrów kształtują się na poziomie ok. 2 m/s, maksymalne mieszczą się w przedziale 7 –14 m/s. Wyższe prędkości wiatrów występują w sezonie grzewczym, co wpływa korzystnie na stan powietrza atmosferycznego.

W obrębie miasta wyróżnić można cztery typy klimatu lokalnego:

- **klimat wierzchowiny wysoczyzny morenowej**

Ten typ klimatu obejmuje rejon: Osowa, Owczarnia, Klukowo, Złota Karczma, Rębiechowo, Bysewo, Kokoszki, Kiełpino Górne, Jasień. Z uwagi na oddalenie od morza oraz bezwzględną wysokość terenu, obszar charakteryzuje się najniższymi minimalnymi oraz średnimi temperaturami powietrza, wysoką liczbą dni mroźnych, częstymi zamgleniami oraz dużymi prędkościami wiatru.

- **klimat strefy krawędziowej wysoczyzny morenowej**

Klimat ten występuje w rejonach: Oliwa (częściowo), Niedźwiednik, Matemblewo, Chełm i Siedlce, posiada cechy klimatu przejściowego. Charakteryzuje się wyższymi temperaturami powietrza od występujących na wysoczyźnie morenowej oraz niższymi w porównaniu z występującymi w bezpośrednim sąsiedztwie morza, podwyższoną wilgotnością względną powietrza w stosunku do wysoczyzny oraz niższymi prędkościami wiatru.

- **klimat platformy akumulacyjno–abrazyjnej**

Klimat obejmuje rejon: Oliwa, Żabianka, Przymorze, Zaspą, Wrzeszcz, Nowy Port. Nakładają się tu wpływy morza oraz zabudowy, które zdecydowały o cechach klimatu: stosunkowo niskie temperatury maksymalne i wysokie minimalne, niższa wilgotność względna, ograniczenie prędkości wiatru, skrócenie okresu z pokrywą śnieżną, zmniejszenie częstotliwości występowania mgły.

- **klimat równiny aluwialnej**

Klimat obejmuje rejon: Śródmieście, Olszynka, Przeróbka, Stogi, Sobieszewo i Świbno. Klimat ukształtowany jest przez wpływ Zatoki Gdańskiej i Żuław Wiślanych. Charakteryzuje się: niższymi temperaturami w okresie od listopada do marca, zachmurzeniem, podwyższoną wilgotnością względną powietrza, niższymi prędkościami wiatru w porównaniu z wysoczyzną morenową.

Charakter miasta:

Gdańsk zaliczany jest do najbardziej uprzemysłowionych miast polskich. Rozwinął się port morski, przemysł: stoczniowy, rafineryjny, chemiczny, elektromaszynowy, metalowy, drzewny, spożywczy oraz handel i usługi.

Gdańsk jest dużym ośrodkiem nauki i kultury. W Gdańsku funkcjonuje szereg uczelni niepublicznych oraz 7 publicznych wyższych uczelni: Politechnika Gdańska, Uniwersytet Gdański, Gdański Uniwersytet Medyczny, Akademia Sztuk Pięknych, Akademia Muzyczna, Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu, Gdańskie Seminarium Duchowne.

Ludność:

Liczba ludności w mieście Gdańsku według stanu na dzień 31.12.2016 r. wyniosła 463754, natomiast gęstość zaludnienia wyniosła 1770 osób na 1 km²

Podmioty gospodarcze na terenie miasta:

W Gdańsku znajdują się siedziby i przedstawicielstwa wielu firm branży chemicznej – PKN Orlen, PERN – „Przyjaźń”, „Gaspol”, „Naftoport”, Grupa „Lotos”, „Siarkopol”, GZNF „Fosfory”, które w procesach technologicznych wykorzystują niebezpieczne substancje.

W Gdańsku znajdują się siedziby i przedstawicielstwa wielu firm różnych sektorów i branż, które w swojej działalności wykorzystują Toksyczne Środki Przemysłowe (TŚP). Są to Saur Neptun Gdańsk S.A., Zarząd Morskiego Portu Gdańsk S.A., Port Lotniczy Gdańsk sp. z o.o., GZNF "FOSFOR", Siarkopol Gdańsk S.A., Grupa Lotos S.A., Gdańska Stocznia "Remontowa" im. J. Piłsudskiego S.A., Stocznia Gdańsk S.A., Remontowa Shipbuilding S.A., EDF WYBRZEŻE S.A., GDAŃSK TERMINAL GAZOWY "GASPOL" S.A., PPCH "Lodmor" S.A., PKN ORLEN.

Ponadto na terenie miasta działają firmy branży gospodarki morskiej – stocznie: Stocznia Gdańsk, Gdańska Stocznia Remontowa, Stocznia Północna, Remontowa Shipbuilding SA, porty: Port Północny, Port Gdański, Port Kontenerowy. W Gdańsku swoje siedziby mają również spółki prowadzące działalność o charakterze bankowym - oddziały i filie o zasięgu krajowym, telekomunikacyjnym, informatycznym i pocztowym (Orange SA, Poczta Polska).

Znajdują się tu wielkopowierzchniowe obiekty handlowe takie jak: CH Alfa Centrum, CH Auchan, CH Galeria Bałtycka, CH ETC, CH Galeria Przymorze, CH Madison, CH Manhattan, CH Oliwa, CH Osowa, Park Handlowy Matarnia, Galeria Morena, Galeria Metropolia, Pomorskie Centrum Hurtowe Renk, Rental Park, Hipermarkety Carrefour, Real, Tesco, Selgros oraz Decathlon, Hala Targowa, Fashion House, Media Markt, ponadto markety budowlane Castorama, Leroy Merlin czy Obi. Znaleźć też można wiele sklepów branży spożywczej, wyposażenia wnętrz, księgarni, sklepów muzycznych.

Niektóre z obiektów, instalacji lub urządzeń zaliczane są do infrastruktury krytycznej i podlegają specjalnej ochronie, polegającej na podejmowaniu wszelkich działań zmierzających do zapewnienia funkcjonalności, ciągłości działań i integralności infrastruktury krytycznej w celu zapobiegania zagrożeniom, ryzykom lub słabym punktom, ograniczenia i neutralizacji ich skutków oraz szybkiego odtworzenia tej infrastruktury na wypadek awarii, ataków i innych zdarzeń zakłócających jej prawidłowe funkcjonowanie.

Komunikacja:

Główny ciąg komunikacyjny miasta został wyznaczony przez wąski pas obniżeń terenowych. Szlak ten biegnący z południa w kierunku północno – zachodnim wykorzystywany jest przez najważniejsze tranzytowe połączenia Gdańska – kolejowe i drogowe. Od tej głównej osi układu komunikacyjnego Miasta odbiegają krótsze, poprzeczne odcinki łączące je z poszczególnymi dzielnicami Miasta. Układ miejsc pracy i zamieszkania powoduje znaczne przeciążenie ruchem głównej osi układu komunikacyjnego.

Przez Gdańsk przebiegają:

- drogi krajowe: 91 (Gdańsk - Warszawa), 7 (Gdańsk – Elbląg) i S6 (obwodnica Trójmiasta), 89 – Terminal Portowy Gdańsk Westerplatte,

- drogi wojewódzkie: 218 do Wejherowa, 219 do Kartuz, 221 do Kościerzyny, 222 do Starogardu Gdańskiego, 468 Gdańsk – Gdynia Sopot, 472 Gdańsk – Port Lotniczy im. Wałęsy, 501 od obwodnicy Trójmiasta do Wyspy Sobieszewskiej

Układ komunikacji zbiorowej składa się z linii Szybkiej Kolei Miejskiej, Pomorskiej Kolei Metropolitalnej oraz sieci linii autobusowych i tramwajowych. Ze względu na rozmieszczenie ulic, większość linii autobusowych i tramwajowych przechodzi przez Śródmieście.

Organizatorem przewozów komunikacji miejskiej w Gdańsku, a także w gminach sąsiednich, jest Zarząd Transportu Miejskiego w Gdańsku. Decyzja o jego powołaniu ma związek z tendencjami w Polsce i na świecie do rozdzielania funkcji organizacyjnych od przewozowych. ZTM funkcjonuje jako jednostka budżetowa Miasta Gdańska i jest kontynuatorem tradycji komunikacji miejskiej sięgającej 1873 roku. W 1910 roku w Gdańsku powstało pierwsze lotnisko i od tego czasu trwają nieustanne prace nad jego rozwojem. Dzisiaj Port Lotniczy Gdańsk im. Lecha Wałęsy jest częścią krajowego, europejskiego i światowego systemu transportowego. Jako trzeci co do wielkości port lotniczy w Polsce stanowi zapasowe lotnisko dla portu lotniczego w Warszawie.

Układ transportowy:

Podstawowymi elementami transportu drogowego są port morski, dwa magistralne połączenia kolejowe: linia E65 z Gdańska do Warszawy i dalej Centralna Magistrala kolejowa oraz linia nr 131 na trasie Gdańsk – Bydgoszcz - Śląsk. Miasto leży na skrzyżowaniu międzynarodowej drogi kołowej nr 1 (E75) Gdańsk – Toruń – Łódź – Cieszyn oraz drogi krajowej nr 7 (E77) Gdańsk – Elbląg - Warszawa – Kielce-Kraków – Chyżne. Na obrzeżach miasta w Gdańsku Rębiechowie znajduje się międzynarodowy port lotniczy.

Miasto zarządza wszystkimi drogami leżącymi w jego granicach administracyjnych, z wyłączeniem drogi krajowej nr 1 i 7, jak również dróg wewnętrznych. W ramach zadania zleconego pełni funkcję zarządcy drogi krajowej nr 1 i 7 w zakresie utrzymania i zarządzania ruchem.

W Gdańsku jest 788 km dróg, z czego drogi gminne i powiatowe stanowią 89,2%, a drogi krajowe i wojewódzkie 10,8%.

	Drogi krajowe	Drogi wojewódzkie	Drogi powiatowe	Drogi gminne	Razem
Długość dróg (km)	27,4	57,7	155,9	547	788

Ponadto na terenie Miasta jest 119 km dróg wewnętrznych, których utrzymanie nie leży w gestii miasta.

Zintegrowany System Ratowniczy:

W zakresie likwidacji skutków nadzwyczajnych zagrożeń wynikających z awarii w/w urządzeń przepływowych /mediów/, miasto Gdańsk obsługiwane jest przez profesjonalne służby, straże, pogotowia miejskie wchodzące w skład Zintegrowanego Systemu Ratowniczego:

- PSP – 5 jednostek ratowniczo-gaśniczych PSP oraz posterunek JRG 2;
- OSP – 3 jednostki: Świbno, Sobieszewo, Gdańsk;
- Zakładowe Straże Pożarne – 5 jednostek;
- Policja – 8 komisariatów;
- Pogotowie Ratunkowe – 10 podstacji, 2 Szpitalne Oddziały Ratunkowe i 1 Kliniczny Oddział Ratunkowy
- Pogotowie Energetyczne;
- Pogotowie Gazowe;
- Pogotowie Wodociągowo-Kanalizacyjne;
- Pogotowie Ciepłownicze;
- Straż Miejska – 6 Referatów Dzielnicowych (siódmy w trakcie organizacji) oraz Referat Interwencyjny, Referat Profilaktyki oraz Referat Kierowania

Jednostki oświatowe:

(stan na rok 2016/2017 źródło: Urząd Statystyczny/Wydział Polityki Gospodarczej UM):

Żłobki	- ilość placówek	- 28
Przedszkola	- ilość placówek	- 159

Punkty przedszkolne	- ilość placówek	- 33
Szkoły podstawowe	- ilość placówek	- 93
Gimnazja	- ilość placówek	- 65
Średnie Ogólnokształcące	- ilość placówek	- 36
Technika	- ilość placówek	- 15
Szkoły zasadnicze zawodowe	- ilość placówek	- 11
Szkoły dla dorosłych	- ilość placówek	- 1
Szkoły wyższe	- ilość placówek	- 13

Infrastruktura społeczna:

Szpitala	- ilość placówek	- 9
Podmioty ambulatoryjne	- ilość placówek	- 223
Apteki	- ilość placówek	- 190
Placówki wsparcia dziennego	- ilość placówek	- 34
Pl. Opiekuńczo-wychowawcze	- ilość placówek	- 18
Domy Pomocy Społecznej	- ilość placówek	- 24
Noclegownie	- ilość placówek	- 2
Schroniska dla osób bezdomnych	- ilość placówek	- 6
Biblioteki publiczne	- ilość placówek	- 29
Muzea i oddziały muzealne	- ilość placówek	- 25
Galerie sztuki	- ilość placówek	- 13
Teatry i instytucje muzyczne	- ilość placówek	- 6
Kina	- ilość placówek	- 7
Instytucje kultury (domy, centra)	- ilość placówek	- 26
Turystyczne obiekty noclegowe	- ilość placówek	- 139

Media:

- Dostawcą wody dla Gdańska jest Saur Neptun Gdańsk S.A. z siedzibą przy ul. Wałowej 46. Obiekty wodociągowe eksploatowane przez SNG S.A. na terenie Miasta Gdańska:

- 9 ujęć wglębnych
- 1 ujęcie drenażowe (zlokalizowane poza terenem Gdańska)
- 1 ujęcie powierzchniowe (zlokalizowane poza terenem Gdańska)
- 2 ujęcia rezerwowe (wglębne)
- 3 ujęcia wyłączone (wglębne)
- 9 zbiorników wody (zdolność magazynowania 71 012 m³)
- 6 pompowni wody
- 14 stacji podnoszenia ciśnienia
- 11 stacji uzdatniania wody

Długość sieci wodociągowej - 1191 km, w tym magistrale 235 km i sieć rozdzielcza 956 km.

Łączna długość przyłączy wodociągowych - 236 km. Długość sieci kanalizacji sanitarnej - 1 012 km, w tym kanalizacja grawitacyjna 895 km i tłoczna 117 km.

Łączna długość przyłączy kanalizacyjnych - 220 km.

- Sieć kanalizacji sanitarnej wynosi 1073 km w tym kanały grawitacyjne 771 km, rurociągi tłoczne 99 km, przyłącza 203 km.
- Właścicielem systemu wodociągowo-kanalizacyjnego jest Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna (Spółka w 100% należąca do Miasta Gdańsk).
- Urządzenia sieci energii cieplnej należą do Gdańskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ul. Zawiszy Czarnego 17.
- Linie przesyłowe i urządzenia energii elektrycznej obsługuje Gdańska Kompania Energetyczna „ENERGA” S.A. ul. Marynarki Polskiej 130.
- Rurociągi paliw płynnych są własnością Grupy Lotos ul. Elbląska 135.

1.2. CHARAKTERYSTYKA ZAGROŻEŃ MIASTA GDAŃSKA ORAZ OCENA RYZYKA ICH WYSTĄPIENIA W TYM DOTYCZĄCYCH INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ, ORAZ MAPY RYZYKA I MAPY ZAGROŻEŃ

Rozbudowaną analizę zagrożeń bezpieczeństwa dla m. Gdańska zawiera załącznik nr 2 do Planu Zarządzania Kryzysowego.

Ocena ryzyka wystąpienia zagrożeń stanowi podstawę planowania działań z zakresu zarządzania kryzysowego. Przy opracowaniu oceny ograniczono się do analizy ryzyka wykraczającego poza poziom akceptacji społecznej związanej z bezpieczeństwem w domu, w pracy czy na drodze.

Podstawą dokonania oceny zagrożeń stały się materiały i analizy branżowe uzyskane od gdańskich służb (Policja, Straż Pożarna, Państwowa Inspekcja Sanitarna, Powiatowy Inspektor Weterynarii i innych) oraz statystyki zidentyfikowanych zdarzeń zaistniałych w ostatnich kilkudziesięciu latach na terenie Miasta.

Ważnym elementem wpływającym na zagrożenia jest również charakterystyka geograficzna, gospodarcza i urbanistyczna miasta, jak i elementy infrastruktury krytycznej, czyli rzeczywiste i cybernetyczne systemy (a w tych systemach obiekty, urządzenia bądź instalacje) niezbędne do funkcjonowania gospodarki i państwa na poziomie minimalnym.

W wyniku przeprowadzonej analizy do najważniejszych zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi, zwierząt, infrastruktury Miasta, infrastruktury krytycznej oraz środowiska na terenie Gdańska w warunkach pokojowych należy zaliczyć:

- Zagrożenia naturalne (pożary lasów, długotrwałe opady deszczu i śniegu, huragany, burze, osunięcia łądu, mrozy, upadek meteorytu, upały);
- Zagrożenia techniczne (katastrofy budowlane, wyciek toksycznych materiałów chemicznych, pożary, skażenie gruntu);
- Zagrożenia transportowe (katastrofy drogowe, kolejowe, powietrzne, morskie);
- Zagrożenia spowodowane działalnością człowieka (zamieszki, blokady dróg, konflikty społeczne, strajki, terroryzm, bezdomność);
- Zagrożenia spowodowane konsekwencją przemian cywilizacyjnych (epidemie, braki w zasilaniu, zaopatrzeniu i dystrybucji, nowe choroby).

1.2.1. ZAGROŻENIA NATURALNE

Kłęska naturalna – zdarzenie losowe, wywołane zjawiskami i procesami atmosferycznymi (gołoledź, gradobicie, intensywne opady śniegu lub deszczu, powódź, sztorm, huragan, susza, mróz, upały, osuwiska ziemi), zagrażające bezpieczeństwu życia lub mieniu większej liczby osób albo mogące wywołać poważne zakłócenia w gospodarce oraz zakłócenia w funkcjonowaniu infrastruktury krytycznej.

Powódź jest zjawiskiem naturalnym, losowym, spowodowanym gwałtownymi zjawiskami o różnym charakterze i zasięgu.

Według prawa wodnego przez powódź rozumie się:

Z ustawy: czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych;

Wezbranie, jest to podniesienie się poziomu wody bez zalania terenów nienależących do koryta głównego.

W zależności od typu powodzi wg klasyfikacji Lambora może być ona wywołana: lokalnymi, nawalnymi deszczami frontalnymi, gwałtownym topnieniem śniegu, silnymi deszczami przy jednocześnie zamrożonej powierzchni gruntu, sytuacją baryczną, różnicą ciśnienia powodującą, że wiatry wieją od morza w kierunku lądu, gwałtownym spadkiem temperatury do -10°C , spiętrzeniem wody na zatorze w czasie spływu lodów, najczęściej w profilach mostowych.

Powodzie są zdarzeniami losowymi, nie można więc przewidzieć dokładnie miejsca, czasu wystąpienia i ich wielkości, lecz jedynie oszacować rozmiary i skutki posługując się pojęciami ryzyka i prawdopodobieństwa. Każde zagrożenie powodziowe jest unikalne i wymaga wszechstronnej oceny przyczyn i następstw.

Potencjalnie miasto Gdańsk zagrożone jest różnymi rodzajami powodzi:

- **powodzią opadową**, występującą, gdy ilość wody, która spadła na ziemię skutkuje globalnymi w skali miasta stratami w mieniu i życiu, lub gdy ilość wody dopływającej do rzeki jest większa niż pojemność koryta. Zjawisku sprzyja zmniejszanie retencji powierzchniowej na skutek utwardzania terenu zaś zjawisko ogranicza zwiększenie retencji w postaci urządzeń o zdolnościach retencyjnych (np. rowy, niecki chłonne, zbiorniki infiltracyjne, zbiorniki odparowujące). Zjawisko to jest szczególnie groźne z uwagi na układ wysokościowy miasta oraz górski charakter rzek i potoków. Asfaltowe lub betonowe połacie w dzielnicach miasta położonych na wzgórzach morenowych sprawiają, że woda nie mogąc wsiąknąć w grunt spływa po powierzchni i gromadzi się w najniższych lokalnie miejscach. Niektóre ulice jak np. Słowackiego, Kartuska czy Nowe Ogrody zamieniają się w rwące potoki. Powodem jest również wystąpienie opadów o charakterystyce gwałtowniejszej od opadów na które projektuje się system odwodnieniowy. Rejony często zagrożone podtopieniami to między innymi ulice: Nowe Ogrody, Trakt Konny, Jana Pawła II, Rzeczypospolitej oraz tunele pod torami PKP. Problemy z odprowadzeniem wód deszczowych mają charakter przejściowy, spowodowany opadami wykraczającymi poza zakres deszczu miarodajnego służącego do projektowania kanalizacji.
- **powodzią roztopową**, związaną z gwałtownym topnieniem pokrywy śnieżnej, zasilaną jednocześnie silnym deszczem przy zamrożonej powierzchni gruntu.
- **powodzią sztormową**, spowodowaną sytuacją baryczną – różnicą ciśnienia atmosferycznego powodującą, że wiatry wieją od morza w kierunku lądu. Podwyższone poziomy wód morskich pod wpływem wiatru w zalewach i ujściach rzek utrudniają odpływ wód rzecznych, co powoduje ich piętrzenie i zalewanie terenów przyległych. Mogą także powstać w wyniku przelania się wody przez wały lub inne zabezpieczenia przeciwpowodziowe terenów depresyjnych.

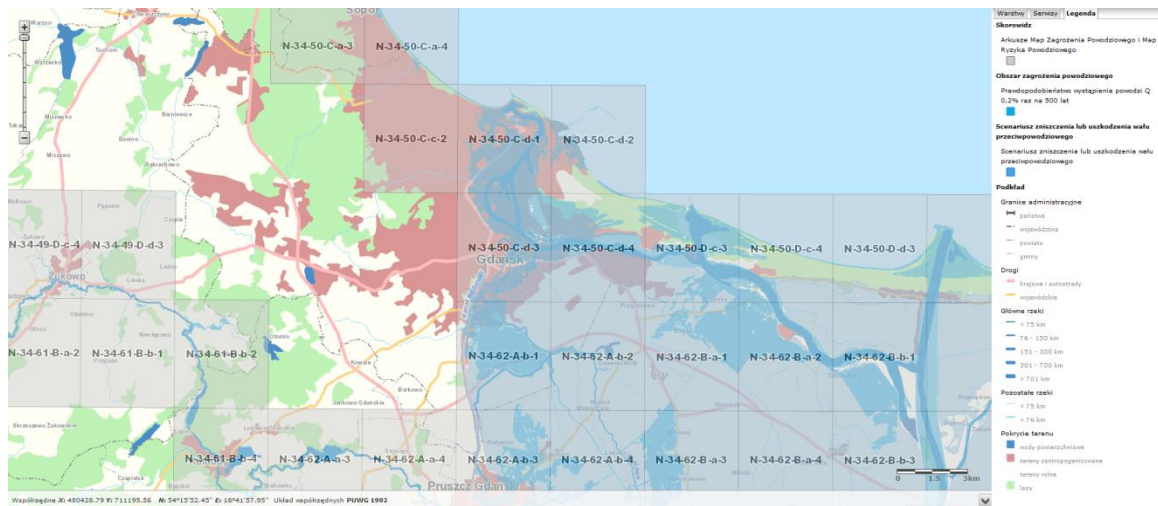
Wrota przeciwsztormowe, mające za zadanie odcięcie Optywu Motławy (Kamienna Grodza i Brama Żuławska) oraz Rozwójki od wezbrań sztormowych, samoczynnie zamykają się już przy kilkucentymetrowej różnicy poziomów. Wskutek napływu wód Motławy i jej dopływów, przy ograniczonych możliwościach retencyjnych w zlewni, następuje nadpiętrzenie wód w Motławie (poziom wody przewyższa poziom Martwej Wisły) i wrota przestają działać co

stwarza groźbę powodzi. Cały dolny odcinek Motławy wraz z ujściowymi odcinkami Raduni, Czarnej Łachy i Bielawy pracuje pod wpływem spięrzeń sztormowych.

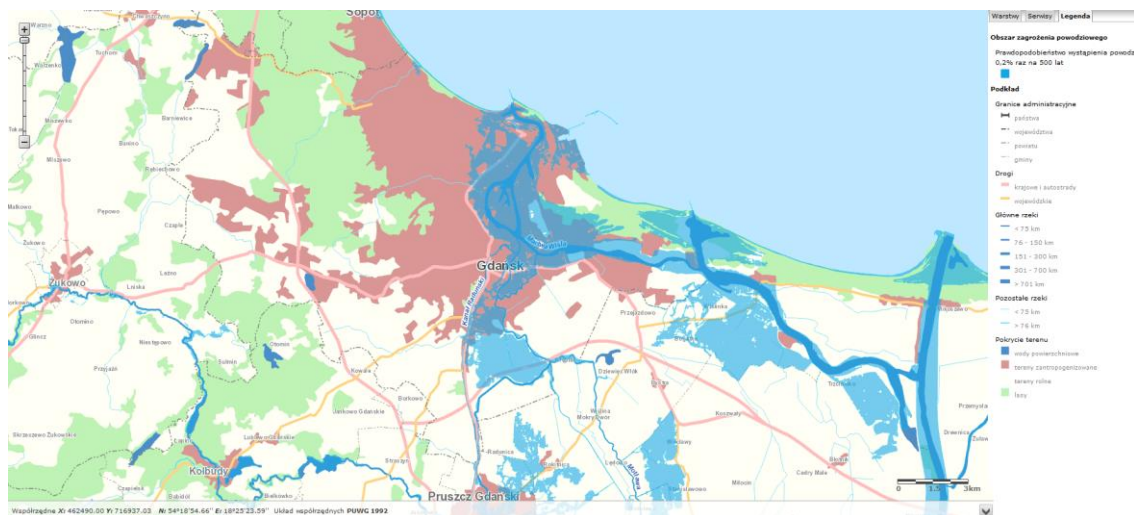
Dla Miasta Gdańska zagrożenie występuje w wyniku podniesienia poziomu wody w Zatoce Gdańskiej i Martwej Wiśle podczas utrzymywania się długotrwałych wiatrów wiejących z kierunków: północnego, północno-zachodniego, północno-wschodniego. Powódź sztormowa powoduje szczególne zagrożenie dla dzielnic: Nowy Port, Letnica, Dolne Miasto, Śródmieście, Olszynka, Dolna Orunia, Stogi i Wyspa Sobieszewska. Występuje zagrożenie uszkodzenia infrastruktury portowej i stoczniowej oraz zakłócenia w transporcie kolejowym i drogowym w kierunku portów. Prawdopodobieństwo wystąpienia – „prawdopodobne”. Ryzyko tolerowane, należy systematycznie monitorować zagrożone dzielnice miasta podczas dużego napływu wody od strony morza.

- **powódź zatorową** można podzielić na zatorowo-lodową i zatorowo-śryżową. Zatorem lodowym nazywamy nagromadzenie lodu w określonym miejscu, które w rzece ogranicza przepływ wody.

Zator śryżowy powstaje zaś gdy w wodzie zaczynają tworzyć się kryształki swobodnie pływającego lodu mającego tendencję do gromadzenia się przed tamami, zaporami lub pod pokrywą lodową w obszarze niskich prędkości przepływu. Lokalne zagrożenie powodzią zatorową występuje szczególnie w takich dzielnicach jak Orunia Dolna, Olszynka, Rudniki. Obszar tych dzielnic o powierzchni ok. 23 km² to teren przydepresyjny i depresyjny do rzędnych dochodzących do - 0,8 m; tworzy się tam niecka, która w wypadku nagromadzenia się wód wymaga ich wypompowania. Możliwe zagrożenia dla zakładów położonych na tym terenie.

Arkusz mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego dla Miasta Gdańska wraz z legendą
 Źródło: <http://mapy.isok.gov.pl/imap/> [dostęp: 15.09.2017]

Arkusz mapy obszaru zagrożenia powodziowego dla Miasta Gdańska wraz z legendą
 Źródło: <http://mapy.isok.gov.pl/imap/> [dostęp: 15.09.2017]

Arkusz mapy scenariusza zniszczenia lub uszkodzenia walu przeciwpowodziowego dla Miasta Gdańska wraz z legendą
 Źródło: <http://mapy.isok.gov.pl/imap/> [dostęp: 15.09.2017]

Zagadnienia związane z ochroną przeciwpowodziową są szczegółowo opisane w Planie Operacyjnym Ochrony Przed Powodzią Miasta Gdańska.

Klęska naturalna spowodowana przez wicherę:

Wichury – zmiany klimatyczne powodują, że nad obszarem kraju może dojść do tak dużych przyspieszeń powietrza, że ich siła porównywalna jest z huraganami typowymi dla strefy podzwrotnikowej. Wichury są trudne do przewidzenia. Ich siła i gwałtowność są znacznie większe niż możliwości przeciwstawienia się im, stąd w trakcie wichury ginie wielu ludzi i powstają ogromne straty materialne.

Wichura powoduje:

- zerwanie sieci elektrycznych i telefonicznych – efektem jest brak energii elektrycznej i przerwanie łączności przewodowej,
- zwały drzew na drogach – uniemożliwiają przejazd,
- zniszczenie konstrukcji budynków, reklam, masztów a szczególnie zerwanie dachów,
- awarie w zakładach przemysłowych.

Ryzyko wystąpienia dotyczy praktycznie całego Miasta, jednak szczególne zagrożenie dotyczy głównych ciągów komunikacyjnych.

Klęska naturalna spowodowana atakiem zimy (intensywne opady śniegu, zawieruchy oraz niskie temperatury - mróz).

Intensywne opady śniegu to takie zjawisko atmosferyczne, kiedy w ciągu 2 godz. tworzy się co najmniej 3 cm warstwa śniegu.

Śnieżycyca to gwałtowny, obfity opad śniegu, widzialność wynosi poniżej 200 m.

Zawieja (zawierucha) to intensywne opady śniegu połączone z silnym wiatrem, powodujące szybkie tworzenie się zasp śnieżnych.

Mróz to zjawisko atmosferyczne, kiedy maksymalna temperatura przez całą dobę utrzymuje się poniżej 0°C.

Silny mróz to zjawisko atmosferyczne, kiedy maksymalna temperatura w ciągu doby spada poniżej minus 10°C.

Skutki mrozu mogą potęgować silne wiatry (szczególnie wiejące z kierunku wschodniego). Miejsca wystąpienia mrozów będą określane w ostrzeżeniach lub krótkoterminowych prognozach meteorologicznych na 24 godziny i orientacyjnych na następne 48 godzin oraz w prognozach średnioterminowych na okres trzech do pięciu dób.

Gołoledź to na ogół jednorodny i przezroczysty (szklisty) osad lodu, powstały w wyniku zamarzania przechłodzonych kropeł deszczu lub mżawki na powierzchniach chodników, nawierzchni dróg, szyn, pasów startowych, linii energetycznych i telekomunikacyjnych o temperaturze poniżej 0° C. Największe niebezpieczeństwo dla ludzi i gospodarki stanowi gołoledź, kiedy po okresie mrozów następuje ocieplenie, najczęściej przed zbliżającym się frontem ciepłym, w strefie występowania deszczu przechłodzonego.

1.2.2. ZAGROŻENIA TRANSPORTOWE

Katastrofa komunikacyjna (drogowa, kolejowa, lotnicza, morska)

Szczególne zagrożenie z uwagi na natężenie ruchu i gęstość zaludnienia oraz małą przepustowość występuje na głównym ciągu komunikacyjnym miasta (ulice: Trakt Świętego Wojciecha, Okopowa, Podwale Grodzkie i Alei Zwycięstwa, a ponadto Spacerowa, Słowackiego, Kartuska i Świętokrzyska). Bardzo niebezpieczna dla ruchu drogowego, szczególnie podczas gołoledzi i intensywnych opadów atmosferycznych, jest obwodnica Trójmiasta. Newralgicznymi punktami komunikacyjnymi miasta są skrzyżowania ulic: Słowackiego (Aleja Żołnierzy Wyklętych) – Grunwaldzka, Słowackiego (Aleja Żołnierzy Wyklętych) – Potokowa, Okopowa – Podwale Przedmiejskie, Trakt Świętego Wojciecha – Małomiejska, Armii Krajowej - Aleja Havla, Armii Krajowej – 3 Maja, tunel pod Wisłą i inne. W Gdańsku kumuluje się transport drogowy z kierunków Warszawy, Łodzi, Gdyni do portów i stoczni Trójmiejskich; transportem kolejowym na trasie Gdynia – Gdańsk - Pruszcz Gdański przewozi się różnego rodzaju toksyczne środki chemiczne, substancje ropopochodne, propan – butan, amoniak, chlor, czyli związki, które w warunkach katastrofy stanowią zagrożenie wybuchowe, pożarowe, toksyczne i ekologiczne. Katastrofy kolejowe są to nagłe, nieprzewidziane zdarzenia mające miejsce na szlakach i terenach kolejowych z udziałem środków transportu, podczas których wystąpiło zbiorowe zagrożenie dla życia, zdrowia i mienia.

Przyczyną katastrof są: zły stan techniczny torowisk, awarie taboru kolejowego, niekorzystne warunki atmosferyczne, błąd człowieka i nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego na przejazdach kolejowych.

Najmniejsza katastrofa kolejowa powoduje zablokowanie szlaku kolejowego, duże straty materialne, znaczną liczbę rannych lub zabitych. W wyniku zderzenia pociągów może dojść do pożaru, wybuchu i uwolnienia się materiałów niebezpiecznych. Istnieje prawdopodobieństwo skażenia terenu i atmosfery.

Przez Gdańsk przebiegają trasy kolejowe, po których odbywa się przewóz materiałów niebezpiecznych z portów Gdańska i Gdyni głównie w kierunku Tczewa i Bydgoszczy.

Szybka Kolej Miejska (SKM) jest głównym środkiem transportu miejskiego mieszkańców Gdańska i okolic przewożącym dziennie ponad 115 tysięcy pasażerów (wg prognozy na rok 2017). Ta forma transportu niesie za sobą niebezpieczeństwo dużej liczby ofiar i poszkodowanych w przypadku katastrofy. Od drugiej połowy 2015r. funkcjonuje Pomorska Kolej Metropolitarna, obsługująca połączenia w ramach Trójmiasta, ale realizująca też połączenia w kierunku Kartuz i Kościerzyny. W 2016 r. przewiozła 2 mln pasażerów, a w pierwszej połowie 2017r. już prawie 1,5 mln. Średni ruch to 8500 pasażerów na dobę (dane uśrednione za okres I-XI 2017 r.).

Samoloty podchodzące do lądowania na lotnisku Rębiechowo wykonują manewr nad gęsto zaludnionymi dzielnicami Gdańska. Katastrofy lotnicze w tych warunkach mogłyby stworzyć trudne do przewidzenia zagrożenia. Katastrofy powietrzne związane są z transportem ludzi i towarów drogą powietrzną są zaskakującym, tragicznym zdarzeniem z udziałem środków transportu lotniczego, w trakcie ich lotu lub postoju na lotnisku. Największe zagrożenie w lotnictwie występuje wokół lotnisk (na podejściach do lądowania i startu) i w korytarzach powietrznych. Promień strefy szczególnego zagrożenia katastrofą wynosi 5 km od pasa startowego.

Katastrofy lotnicze mogą się zdarzyć na lotnisku, poza lotniskiem oraz w powietrzu. Mogą być wynikiem błędu pilotażu, awarii mechanizmów i urządzeń pomiarowych oraz niekorzystnych warunków atmosferycznych. Szczególnie zagrożeni takimi zdarzeniami są mieszkańcy dzielnic usytuowanych w korytarzu powietrznym lotniska.

Skutkami katastrofy powietrznej mogą być znaczne ofiary w ludziach, duże straty materialne, możliwość pożarów i wybuchów. W ostatnich latach na świecie

kilkukrotnie dochodziło do katastrof z udziałem statków powietrznych. Najczęściej były to zdarzenia na lotnisku lub w jego obrębie.

Katastrofą morską jest nieprzewidziane zdarzenie z udziałem jednostek pływających: pasażerskich, transportowych, specjalnych w trakcie ich rejsu lub postoju w portach. Bałtyk, ze względu na dużą ilość jednostek pływających z ładunkami niebezpiecznymi, znajduje się na trzecim miejscu pod względem liczby zdarzeń wśród niebezpiecznych akwenów, zaraz po Morzu Północnym i Kanale La Manche.

Duże katastrofy niosące poważne straty dotyczą głównie dużych statków i promów morskich. Mogą być wynikiem błędu obsługi, awarii mechanizmów i urządzeń pomiarowych oraz niekorzystnych warunków atmosferycznych. Skutkiem katastrofy mogą być znaczne ofiary w ludziach, duże straty materialne, możliwość pożarów i wybuchów na statku.

Dużym zagrożeniem dla ludzi i środowiska wodnego są ewentualne katastrofy na Zatoce Gdańskiej lub w basenach portowych, powodujące skażenie ekologiczne zarówno produktami ropopochodnymi, jak również przewożonymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi. W ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat na akwenie Zatoki Gdańskiej wystąpiło kilka przypadków zdarzeń o tym charakterze. Były to głównie pożary statków na zatoce, w portach oraz w stocznicach.

Zagrożenia powodowane przez transport:

- **transport morski** - awarie zbiornikowców przewożących produkty i surowce ropopochodne, jak również chemikalia mogące spowodować zanieczyszczenie i degradację wód Zatoki Gdańskiej, a także strefy przybrzeżnej.
- **transport drogowy** toksycznych środków przemysłowych odbywa się w Gdańsku w warunkach bardzo wysokich natężeń ruchu drogowego, szczególnie na odcinkach śródmiejskich oraz na ulicach prowadzących do zbudowanych przy obwodnicy Trójmiejskiej supermarketów (Armii Krajowej, Kartuska, Słowackiego, Spacerowa).
- **transport kolejowy** – najważniejszymi liniami kolejowymi są: szlak Gdańsk – Łębork – Słupsk – Szczecin oraz magistrała łącząca górny Śląsk przez Tczew z portami Gdańska i Gdyni, na których odbywa się transport niebezpiecznych substancji. Największe zagrożenie może stworzyć przeładunek wyżej

wymienionych środków, jak również ryzyko ich uwolnienia spowodowane aktami terrorystycznymi lub kradzieżą..

1.2.3. ZAGROŻENIA TECHNICZNE

Požary:

Pożar jest to fizykochemiczny proces palenia w miejscu do tego nie przeznaczonym, niekontrolowany, powodujący zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi i zwierząt oraz duże straty materialne, a przez to wymagający użycia sił i środków do jego ugaszenia.

Pożarowi towarzyszą zjawiska:

- wydzielania się gazów palnych;
- wydzielania się gazów toksycznych;
- powstania dymów;
- powstanie dużej ilości ciepła.

Duże zagrożenie pożarowe występuje w Gdańsku Śródmieściu, posiadającym gęstą i zwartą zabudowę staromiejską, gdzie domy mają drewniane stropy. Prowadzenie akcji gaśniczej utrudniają tam wąskie i kręte ulice oraz parkujące samochody. Jednak największe zagrożenia pożarowe występuje w zakładach posiadających i używających materiałów łatwopalne.

Bardzo niebezpieczne są pożary w obiektach widowiskowo-sportowych podczas masowych imprez, seansów kinowych, spektakli teatralnych, dyskotek i w supermarketach.

Szczególnie groźne dla ludzi i środowiska naturalnego są pożary kombinowane – substancji łatwopalnych i substancji emitujących do atmosfery toksyczne środki przemysłowe, na przykład dwutlenek i trójtlenek siarki, acetylen i tym podobne.

W warunkach suszy, wysokich temperatur lub silnych wiatrów największe zagrożenie stwarzają pożary kompleksów leśnych Trójmiejskiego Parku Narodowego i Wyspy Sobieszewskiej. Pożary lasów, powodując małe zagrożenie dla ludzi z uwagi na brak śródleśnych osad ludzkich i fakt, że mieszkańcy małych grup zabudowań i pojedynczych gospodarstw położonych w pobliżu lasu mają dogodne drogi szybkiej ewakuacji, powodują przede wszystkim niepowetowane straty ekologiczne.

Rozwój cywilizacyjny powoduje zwiększenie zagrożenia pożarowego również dla infrastruktury krytycznej, jednakże systematyczne działania prewencyjne oraz edukacyjne powodują że ilość pożarów w stosunku do ogólnej liczby zdarzeń w Mieście Gdańsku systematycznie spada.

Skażenia chemiczne

Na terenie miasta Gdańska znajdują się zakłady pracy wykorzystujące w procesach technologicznych Toksyczne Środki Przemysłowe (TŚP).

Skutkiem wystąpienia sytuacji awaryjnych związanych z uwolnieniem TŚP i materiałów niebezpiecznych mogą być:

- zanieczyszczenia lub skażenia powierzchni gleby, wód gruntowych, ujęć wody pitnej oraz powietrza substancjami chemicznymi;
- zatrucia lub porażenia ludzi niebezpiecznymi środkami przemysłowymi;
- wystąpienie zagrożeń kombinowanych wynikłych z łącznego oddziaływania wysokiej temperatury pożaru, fali uderzeniowej w strefie wybuchu oraz wysokich stężeń substancji chemicznych w powietrzu, glebie i wodzie.

Potencjalne zagrożenie pożarowo-wybuchowe stanowi również ok. 70 stacji paliw rozmieszczonych na obszarze Gdańska.

Stały rozwój techniki powoduje podnoszenie poziomu zabezpieczeń w przemyśle, co wiąże się z minimalizacją potencjalnych skutków. Dodatkowo systemy monitoringu pożarowego spełniają funkcje wczesnego ostrzegania i alarmowania służby pracownicze i ratownicze, ograniczając możliwość rozprzestrzeniania pożaru.

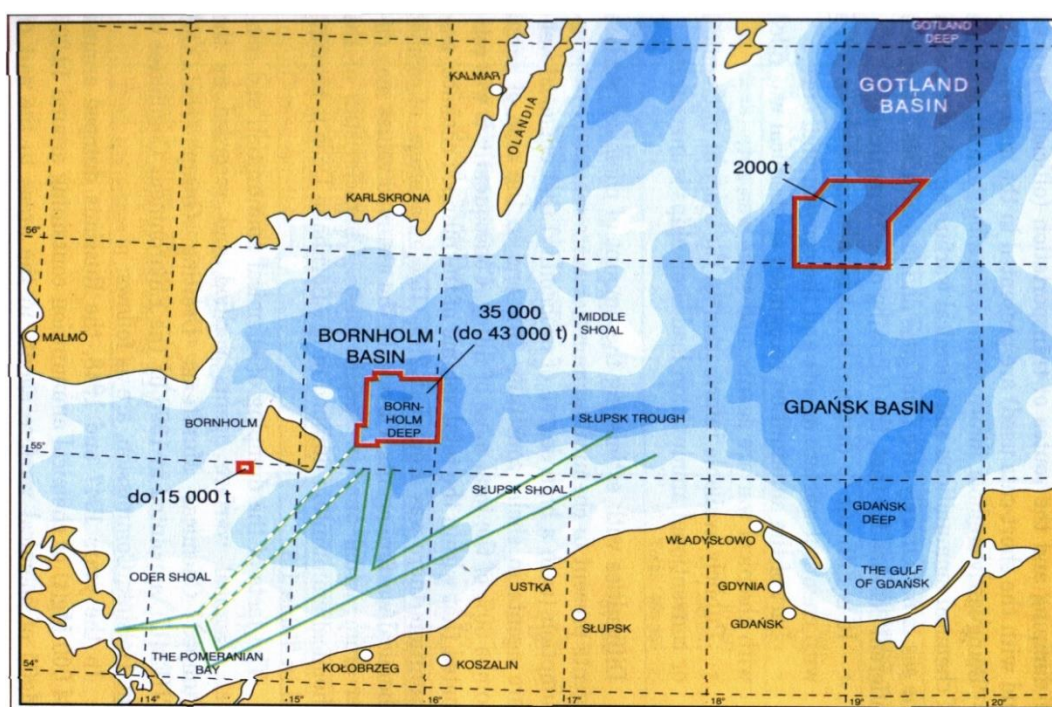
Odrębnym problemem jest zagrożenie skażenia wód Bałtyku oraz jego wybrzeża bojowymi środkami trującymi pochodzącymi z okresu II wojny światowej, a zatopionych w latach 40 i 50 przez Niemców i Rosjan. Według danych Komisji Helsińskiej w Morzu Bałtyckim znajduje się około 40 tysięcy ton zatopionej amunicji, a w niej około 13 tysięcy ton środków chemicznych.

Największe składowiska tej amunicji znajdują się na południowy wschód od Gotlandii, na wschód od Bornholmu i na południe od cieśniny Mały Bełt. Na dnie

Bałtyku w wymienionych rejonach znajdują się tysiące ton iperytu, adamsytu oraz w mniejszych ilościach tabunu, fosgenu, adamsytu i silnie toksycznych związków arsenu. Tak naprawdę nie wiemy w jakim stanie znajduje się zatopiona amunicja oraz gdzie dokładnie leży.

REJONY ZATOPIONIA I TRASY TRANSPORTU AMUNICJI CHEMICZNEJ

Są prognozy i symulacje, które mówią, że środki trujące mogą wydzielać się z zatopionej amunicji chemicznej nawet trzysta lat po jej zatopieniu, a wydzielanie się tych środków w większych ilościach może rozpocząć się po około pięćdziesięciu latach, czyli właśnie teraz.

Źródło: Tadeusz Kasperek, *Broń chemiczna zatopiona w Morzu Bałtyckim, historia, teraźniejszość, zagrożenia i przeciwdziałania*. Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2000.

Awarie

Awaria jest to zjawisko niespodziewane, które spowodowało utratę technicznej sprawności urządzenia lub obiektu sieci gazowej lub zagrożenie dla ludzi, mienia czy środowiska.

Awaria zasilania w wodę to nagłe, niespodziewane zdarzenie, zakłócające funkcjonowanie ujęć wody lub magistrali i rurociągów, powodujące przerwy w dostawach wody dla ludności oraz zakładów pracy.

Podstawowe przyczyny awarii zasilania w wodę:

- przerwanie sieci rozdzielczej, magistrali;
- niesprawność pompowni, hydroforni;
- awarie ujęć spowodowane brakiem zasilania w energię elektryczną;
- skażenia ujęć wody.

Awarie sieci elektroenergetycznej to nagłe zdarzenia, spowodowane samoistnymi uszkodzeniami elementów sieci, działaniem osób trzecich lub oddziaływaniem czynników pogodowych i powodujące lokalnie zakłócenia w dostawach energii elektrycznej.

Zmasowane awarie sieci elektroenergetycznej mogą być spowodowane huraganowymi wiatrami, intensywnymi opadami śniegu, osadzającą się szadzią lub powodzią. Wymienione przyczyny (z wyjątkiem powodzi) dotyczą głównie linii energetycznych napowietrznych; powódź stanowi zagrożenie dla sieci z liniami kablowymi i stacjami wewnętrznymi.

Rozległa awaria systemowa „blackout” może być następstwem oddziaływania bardzo niskich temperatur lub wystąpienia stanu głębokiego deficytu mocy w krajowym systemie elektroenergetycznym. Ponadto może być następstwem poważnej awarii sieciowej w podstawowym systemie przesyłowym. Niskie temperatury mogą powodować zatrzymanie pracy kopalni węgla brunatnego (zamarzanie węgla na taśmociągach) i związanych z nimi elektrowni bądź spowodować utrudnienia dostaw węgla kamiennego dla innych elektrowni systemowych. Awaria tego rodzaju może oznaczać brak możliwości dostaw energii w okresie nawet kilku dni.

Awarie sieci gazowej to rozszczelnienie gazociągu, uszkodzenie urządzeń w stacjach gazowych, którym towarzyszy nieplanowy wyciek gazu i stwarzanie niebezpieczeństwa wybuchu oraz pożaru, natomiast sieć gazowa – to system gazociągów połączony ze stacjami gazowymi, tłoczniami gazu i magazynami gazu, służący do przesyłania i dystrybucji paliw gazowych.

Podstawowymi przyczynami awarii sieci gazowej mogą być:

- uszkodzenia podczas prac ziemnych;
- zły stan techniczny sieci gazowej;
- wady materiałowe;
- skrajnie niekorzystne warunki atmosferyczne;
- terroryzm, sabotaż;
- kradzież elementów sieci;
- korozja.

Ciepłownictwo – dział energetyki obejmujący wytwarzanie ciepła w źródłach ciepła, to jest w ciepłowniach lokalnych, rejonowych i elektrociepłowniach, przesył ciepła sieciami ciepłowniczymi oraz wykorzystanie ciepła do celów przemysłowych, grzewczych i produkcji ciepłej wody użytkowej. Awaria sieci ciepłowniczej to sytuacja, kiedy następuje nieplanowana, długotrwała (co najmniej 8 h) przerwa w dostawach ciepła.

Podstawowymi przyczynami przerw w dostawach ciepła mogą być:

- zły stan techniczny urządzeń ciepłowniczych;
- wady materiałowe;
- uszkodzenia podczas prac ziemnych;
- niekorzystne warunki atmosferyczne – mróz;
- terroryzm, sabotaż;
- kradzież elementów sieci;
- działanie substancji chemicznych i prądów błędzących oraz korozji;
- zalewanie sieci ciepłowniczych w kanałach wodami gruntowymi.

Katastrofy budowlane:

Katastrofą budowlaną jest niezamierzone, gwałtowne zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części, a także konstrukcyjnych elementów rusztowań, elementów urządzeń formujących, ścianek szczelnych i obudowy wykopów.

Przyczynami mogącymi powodować katastrofy budowlane są:

- zły stan techniczny wałów przeciwpowodziowych oraz innych urządzeń wodnych;
- zastosowanie w wykonawstwie wyrobów budowlanych niedopuszczonych do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie;

- błędy techniczne w trakcie budowy obiektu budowlanego;
- przyczyny naturalne, to jest obsunięcia ziemi, zawały i zasypy ziemne, powodzie i pożary w miejscach składowania gazu bezprzewodowego (dystrybutorzy, hurtownicy, punkty wymiany butli, stacje benzynowe), wybuchy wewnątrz budynku;
- wahający się poziom wód gruntowych.

Najczęściej katastrofom budowlanym ulegają budynki przeznaczone do rozbiórki ze względu na stan techniczny. W Gdańsku takich obiektów jest ponad dwieście (210) i liczba ta powiększa się. Szczególnym przypadkiem zagrożenia w Gdańsku jest wahający się poziom wód gruntowych, głównie w dzielnicach Lipce i Dolne Miasto. Na skutek wahań poziomu wód gruntowych może wystąpić utrata stateczności budynku (zarysowania, pęknięcia), a w konsekwencji zawalenie budynku.

Bardzo duże zagrożenie mogą spowodować katastrofy budowlane supermarketów, hali widowiskowych i sportowych.

Skażenia promieniotwórcze:

Ryzyko wystąpienia skażeń promieniotwórczych na obszarze Gdańska jest małe. Nie występują tu obiekty kategorii pierwszej (stwarzające zagrożenie skażenia promieniotwórczego). Skażenie terenu Gdańska substancjami promieniotwórczymi jest możliwe tylko w następujących sytuacjach:

- awarii w elektrowniach jądrowych położonych poza obszarem naszego kraju;
- ataku terrorystycznego z użycie ładunku atomowego;
- nielegalnego przewożenia substancji promieniotwórczych.

1.2.4. ZAGROŻENIA SPOWODOWANE DZIAŁALNOŚCIĄ CZŁOWIEKA

Atak terrorystyczny

Terroryzm – jest porównywalny z nieregularną walką zbrojną i charakteryzuje się systematycznym stosowaniem przemocy i groźby jej użycia w celach politycznych czy kryminalnych. Terroryzm jest metodą obliczoną na wywołanie rozgłosu, zastraszenie i wymuszenie określonych zachowań grupy osób – szerszej niż bezpośrednio ofiary.

Terroryci są często osobnikami pozbawionymi uczuć i zdecydowanymi na wszystko. Eksperci twierdzą, że terroryzm (zabójstwa, porwania, zastraszenia) stał się w naszych czasach jedną z najczęściej stosowanych metod rozwiązywania konfliktów o charakterze politycznym i społecznym. Liczne dane potwierdzają, że potencjalne zagrożenie wynika z posiadania broni – im jej więcej, tym wzrasta wskaźnik śmiertelności ofiar przestępstw i wypadków. W warunkach narastającej przestępczości duże niebezpieczeństwo mogą stanowić akty terroryzmu w obiektach użyteczności publicznej np. w szkołach, szpitalach, hotelach, terminalach lotniczych i kolejowych – w postaci zdetonowania lub tylko groźby użycia wybuchowych materiałów niebezpiecznych, a nawet wysokotoksycznych bojowych środków trujących.

Wybuchy bomb, zabójstwa na zlecenie, wewnętrzne walki gangów, wymuszenia i napady z bronią w ręku to najczęstsze zdarzenia, choć na szczęście dotyczą jeszcze wąskiej grupy osób. Jednak pamiętać należy, że każdy z nas może stać się przypadkową ofiarą wybuchu bomby czy strzelaniny ulicznej.

Terroryzm może być formą zemsty, odwetu lub zastraszenia ludności. W zasięgu działań terrorystycznych, w najmniej spodziewanych miejscach i czasie, mogą się znaleźć dziesiątki i tysiące osób.

Zakłócenia porządku publicznego spowodowane przez imprezy masowe o podwyższonym ryzyku.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o bezpieczeństwie imprez masowych, **imprezą masową** jest impreza sportowa (w tym mecz piłki nożnej), artystyczna lub rozrywkowa, dla której liczba miejsc dla osób na stadionie, w innym obiekcie nie będącym budynkiem lub na terenie umożliwiającym przeprowadzenie imprezy masowej wynosi nie mniej niż 1000 osób, a w przypadku hali sportowej lub innego budynku umożliwiającego przeprowadzenie imprezy – nie mniej niż 500 (dla imprezy sportowej 300).

Szczególną formą imprezy masowej jest **impreza masowa o podwyższonym ryzyku**, przez którą należy rozumieć imprezę masową, w czasie której, zgodnie z informacją o przewidywanych zagrożeniach lub dotychczasowymi doświadczeniami dotyczącymi zachowania osób uczestniczących, istnieje obawa wystąpienia aktów przemocy lub agresji; w przypadku organizacji takiej imprezy wymienione liczby miejsc dla osób wynoszą odpowiednio 300 i 200.

Na terenie miasta Gdańska istnieje wiele klubów sportowych, które uczestniczą w rozgrywkach ligowych (piłki nożnej, piłki ręcznej, siatkówki, rugby oraz żużla). Sukcesy osiągnięte przez drużyny sportowe powodują, iż na mecze przybywa coraz większa liczba kibiców, w tym tak zwani pseudokibice, którzy stwarzają realne zagrożenie na obiektach sportowych i poza nimi. Pseudokibice dążą do zakłócenia przebiegu meczu, wywołują bójki z kibicami drużyn przyjezdnych, a także dążą do konfrontacji z siłami porządkowymi na stadionie oraz Policją.

Na terenie Miasta najczęściej imprez sportowych organizowanych jest wiosną i jesienią (rozgrywki ligowe). Największe ryzyko stwarzają mecze piłki nożnej z uwagi na udział w nich pseudokibiców Lechii Gdańsk oraz pseudokibiców drużyn przyjezdnych.

1.2.5. INNE ZAGROŻENIA

Epidemie

Epidemia to występowanie większej niż zwykle liczby przypadków choroby zakaźnej w określonym czasie i na określonym terenie.

Do czynników sprzyjających powstawaniu epidemii należą między innymi:

- klęski żywiołowe (powodzie, wichury, podniesienie się poziomu morza i zalanie terenów nadmorskich, pożary);
- katastrofy komunikacyjne;
- niewłaściwe zabezpieczanie biologicznych odpadów niebezpiecznych;
- nieprzestrzeganie programu szczepień ochronnych wśród dzieci i osób z grup ryzyka;
- nieświadomość i zaniedbania ze strony osób chorych zakaźnie oraz nosicieli chorób zakaźnych;
- bagatelizowanie przez turystów zasad ochrony przed zagrożeniami epidemiologicznymi podczas podróży zagranicznych (możliwość przenoszenia chorób zakaźnych z innych stref klimatycznych);
- awarie instalacji sanitarnych spowodowane błędami ludzkimi oraz powstające z przyczyn niezależnych od człowieka (ujęcia wodne, oczyszczalnie ścieków, przepompownie, stacje uzdatniania wody);
- zalanie grzebowisk zwłok zwierzęcych przez wody powodziowe;

- zaniedbania służb komunalnych oraz użytkowników nieruchomości odpowiedzialnych za utrzymanie właściwego stanu sanitarnego;
- zaniedbania służb medycznych, odpowiedzialnych za zabezpieczenie opieki medycznej;
- porty morskie i port lotniczy, przez które mogą przedostawać się na teren Miasta czynniki etiologiczne chorób zakaźnych z obszarów o wysokim zagrożeniu epidemiologicznym.

Istnieje zagrożenie epidemiologiczne także ze strony innych chorób takich jak: wirusowe zapalenie wątroby, czerwonka, zatrucia pokarmowe a nawet dur brzuszny z uwagi na wysokie liczby nosicieli. Sytuacja kryzysowa zwiększa również możliwość rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych, zwłaszcza szerzących się drogą pokarmową. Szczególnie groźna jest sytuacja w przypadku zbiorowych zatruc pałeczką Salmonelli. Możliwe są też zakażenia szpitalne. Jest to między innymi wynikiem coraz częściej występującej lekooporności drobnoustrojów i szerzenia się zakażeń tymi bakteriami wśród chorych leczonych w zakładach służby zdrowia.

Wśród chorób zakaźnych szerzących się drogą kropelkową największy problem stanowi grypa. Niektóre epidemie grypy, poza wysokimi liczbami zachorowań, cechują się ciężkim przebiegiem oraz dużą liczbą powikłań, a nawet zgonów.

Choroby odzwierzęce (zoonozy)

Zwierzęta, jako żywiele licznych pasożytów, mogą stanowić zagrożenie dla człowieka. Zoonozy mogą być wywoływane przez priony (choroba Creutzfeldta-Jakoba), wirusy (wścieklizna, kleszczowe zapalenia mózgu, grypa), bakterie (borelioza, salmoneloza, gruźlica odzwierzęca) oraz liczne pasożyty – tasiemce, glisty, nicienie, pierwotniaki (taksokaroza, tasiemczyce, toksoplazmoza, lamblioza).

Na terenie Gdańska corocznie odnotowuje się przypadki pokąsania ludzi przez zwierzęta, jednakże od ponad 30 lat na terenie Gdańska nie odnotowano ani jednego przypadku zachorowania przez ludzi na wściekliznę.

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) do początku 2007 r. na świecie zdiagnozowano 270 przypadków zakażenia ludzi wirusem ptasiej grypy typu H5N1. W lutym 2017 roku na terenie Gdańska ujawniono łącznie 10 łabędzi zakażonych wirusem HPAI podtypu H5N8. W okresie nasilenia lotów migracyjnych ptaków

zakażenie na terenie Gdańska i okolic jest prawdopodobne. W ostatnich latach na terenie Gdańska nie odnotowano zachorowań na grypę ptaków wśród ludzi.

Zatrucia Pokarmowe

Zatrucie pokarmowe mogą mieć charakter zakaźny, inwazyjny lub toksyczny, którego przyczyną było spożycie skażonej żywności lub wody. Zatrucia pokarmowe mogą wystąpić szczególnie w okresie turystycznym.

Największe zagrożenie zatrucia pokarmowego występuje w dużych skupiskach ludzi i w punktach zbiorowego żywienia. Przyczynami wystąpienia zatrucia pokarmowego są:

- łamanie zakazów w zakresie nabywania i spożywania artykułów z nieznanego źródła;
- wtórne skutki klęsk żywiołowych (powódzie, susze);
- nieprzestrzeganie wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać niektóre obiekty (ujęcia wody, zakłady produkujące żywność), placówki handlowe i usługowe;
- niewłaściwe zabezpieczenie biologicznych odpadów niebezpiecznych;
- nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych przez turystów.

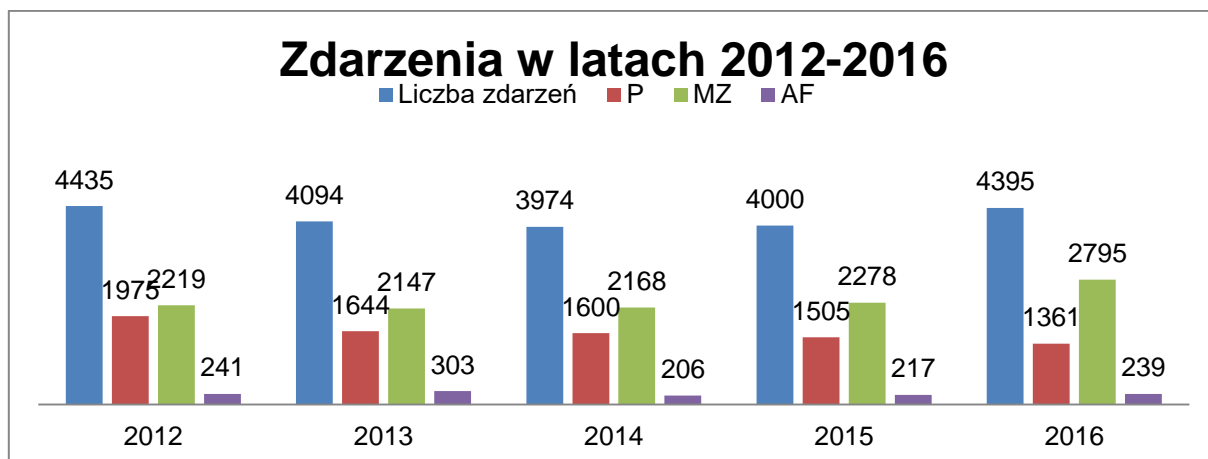
Najtrudniejsza sytuacja kryzysowa w Gdańsku, związana z zatruciem pokarmowym, może wystąpić w przypadku skażenia wody w wodociągach.

UWAGA! Rozbudowaną analizę zagrożeń bezpieczeństwa dla m. Gdańska zawiera załącznik nr 2 do Planu Zarządzania Kryzysowego.

1.2.6. WNIOSKI Z OCENY ZAGROŻEŃ

1. W 2016 roku KM PSP w Gdańsku, według programu SWD, interweniowała podczas **4395 zdarzeń, czyli o 9% więcej niż w roku 2015**, w którym było 4000 interwencji. Ogólna ilość zdarzeń w 2016 roku klasyfikuje miasto Gdańsk na pierwszym miejscu w skali województwa pomorskiego pod względem ilości prowadzonych działań interwencyjnych.

Pełny obraz ilości zdarzeń odnotowanych w latach 2012 – 2016 w rozbiciu na pożary, miejscowe zagrożenia i alarmy fałszywe pokazuje przedstawiony poniżej wykres:

Źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku

W porównaniu z rokiem 2015 nastąpił nieznaczny spadek ilości pożarów przy jednoczesnym wzroście liczby miejscowych zagrożeń. Ilość fałszywych alarmów praktycznie nie zmieniła się. Do ogólnej liczby 4395 interwencji należy dodać 56 wyjazdów poza granice administracyjne Gdańska, które odbyły się poprzez zadysponowanie przez Stanowisko Kierowania Komendanta Wojewódzkiego PSP w Gdańsku. Większość wyjazdów związana była z działaniami Specjalistycznych Grup Ratownictwa Technicznego, Wodno–Nurkowego i Specjalistycznej Grupy Poszukiwawczo–Ratowniczej. Oprócz działań ratowniczych KM PSP w Gdańsku zajmowała się zabezpieczeniem dużych imprez masowych. Średnio jednostki gdańskiej straży pożarnej wyjeżdżały do zdarzeń 12 razy w ciągu jednej doby.

2. Zagroženiami, których nie należy się w Gdańsku specjalnie obawiać z uwagi na małe prawdopodobieństwo ich wystąpienia, są: upadek meteorytu, erupcja wulkanu, tsunami, skażenie promieniotwórcze, trzęsienie ziemi. Statystyki kilkunastu ostatnich lat nie odnotowują zdarzeń o takim charakterze poza przypadkami niewielkich wstrząsów geologicznych, których skutki nie były dla miasta dotkliwe.
3. Większość zakładów i baz posiadających toksyczne środki przemysłowe usytuowana jest w okolicach Portu Morskiego oraz Rafinerii. Do tego obszaru dowozi się zarówno kolejną jak i transportem drogowym duże ilości substancji

niebezpiecznych. Każda nieostrożność, kolizja czy awaria może być przyczyną uwolnienia się tych substancji, a w następstwie stworzenia zagrożenia dla ludzi i środowiska. Dlatego dzielnice miasta bezpośrednio sąsiadujące z tymi zakładami należą do najbardziej zagrożonych wystąpieniem katastrofy o znacznych rozmiarach.

4. W ciągu ostatnich lat jednymi z najbardziej uciążliwych z zakresu epidemiologii były sygnały dotyczące możliwości powstania ogniska grypy ptaków czy też ewentualnych przesyłek z laseczkami węglika. Były to nowe zagrożenia wymagające przygotowania specjalnych procedur postępowania służb. Należy przewidywać, że przypadki takie mogą występować.
5. Ryzyko wystąpienia na terenie miasta awarii systemu elektroenergetycznego na dużą skalę jest niewielkie. Zasilanie energetyczne Gdańska jest wielokierunkowe. Istnieje także możliwość zasilania własnego z EC II Gdańsk. Podobnie wygląda zagadnienie związane z zaopatrzeniem miasta w wodę.
6. Zgodnie z obecnie obowiązującą ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym art. 3 pkt. 2, przez infrastrukturę krytyczną należy rozumieć systemy oraz wchodzące w ich skład powiązane ze sobą funkcjonalnie obiekty, w tym obiekty budowlane, urządzenia, instalacje, usługi kluczowe dla bezpieczeństwa państwa i jego obywateli oraz służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania organów administracji publicznej, a także instytucji i przedsiębiorców.

Infrastruktura krytyczna obejmuje systemy:

- zaopatrzenia w energię, surowce energetyczne i paliwa,
- łączności i sieci teleinformatycznych,
- finansowe,
- zaopatrzenia w żywność i w wodę,
- ochrony zdrowia,
- transportowe i komunikacyjne,
- ratownicze,
- zapewniające ciągłość działania administracji publicznej,
- produkcji, składowania, przechowywania i stosowania substancji chemicznych i promieniotwórczych, w tym rurociągi substancji niebezpiecznych.

Infrastruktura krytyczna pełni kluczową rolę w funkcjonowaniu państwa i życiu jego obywateli. W wyniku zdarzeń spowodowanych siłami natury lub będących konsekwencją działań człowieka, infrastruktura krytyczna może być zniszczona, uszkodzona, a jej działanie może ulec zakłóceniu, przez co zagrożone może być i mienie obywateli. Równocześnie tego typu wydarzenia negatywnie wpływają na rozwój gospodarczy państwa. Stąd też ochrona infrastruktury krytycznej jest jednym z priorytetów. Istota zadań związanych z infrastrukturą krytyczną sprowadza się nie tylko do zapewnienia jej ochrony przed zagrożeniami, ale również do tego, aby ewentualne uszkodzenia i zakłócenia w jej funkcjonowaniu były możliwie krótkotrwałe, łatwe do usunięcia i nie wywoływały dodatkowych strat dla mieszkańców i gospodarki.

Poprzez ochronę infrastruktury krytycznej należy rozumieć wszelkie działania zmierzające do zapewnienia funkcjonalności, ciągłości działań i integralności infrastruktury krytycznej w celu zapobiegania zagrożeniom, ryzykom lub słabym punktom oraz ograniczenia i neutralizacji ich skutków oraz szybkiego odtworzenia tej infrastruktury na wypadek awarii, ataków oraz innych zdarzeń zakłócających jej prawidłowe funkcjonowanie.

Działania w sytuacjach kryzysowych związanych z klęską żywiołową lub katastrofą, obejmującą swoim charakterem i oddziaływaniem obszar Miasta, zgodnie z ustawą z dnia 18. 04. 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62 z dnia 22. 05. 2002 r., poz. 558) podejmuje Prezydent Miasta przy pomocy Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

1.3. ZADANIA I OBOWIĄZKI UCZESTNIKÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO W FORMIE SIATKI BEZPIECZEŃSTWA

1.3.1. KIEROWANIE ZDARZENIAMI W SYTUACJI KRYZYSOWEJ W URZĘDZIE MIEJSKIM W GDAŃSKU

ZDARZENIE		NADZÓR MERYTORYCZNY		WYKONAWCA
Ustalenie miejsc zamieszkania		Wydział Spraw Obywatelskich		Referat Ewidencji Ludności
Odtworzenie utraconych dokumentów				Wydział Komunikacji
		Referat Praw Jazdy		
		Referat Rejestracji Pojazdów		
Dokumentacja techniczna obiektów uszkodzonych w czasie awarii, katastrofy itp.		Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla Miasta Gdańska	Referat Lokalowy Wydziału Gospodarki Komunalnej	Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych
Uruchomienie środków finansowych do działań związanych bezpośrednio ze skutkami zdarzenia		Skarbnik Wydział Finansowy	Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	Uruchomienie środków finansowych do działań związanych bezpośrednio ze skutkami zdarzenia
Wykonanie badań jakości:	wody pitnej,	Wydział Środowiska	Referat Gospodarki Wodnej i Geologii	Zamówienia z wolnej ręki
	gleby i żywności			
	powietrza		Referat Polityki Ekologicznej	
Utylizacja padliny:	interwencyjne usuwanie z wód powierzchniowych	Gdański Zarząd Dróg i Zieleni	Gdański Zarząd Dróg i Zieleni	Według odrębnych umów
	z terenów ulic i chodników			
	z pozostałych terenów			

ZDARZENIE		NADZÓR MERYTORYCZNY	WYKONAWCA
Uruchomienie Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego		Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego
Usuwanie, transport i utylizacja odpadów poakcyjnych,		Wydział Gospodarki Komunalnej	Według zleceń, porozumień
Usuwanie niewybuchów, niewypałów, materiałów wybuchowych		Komenda Miejska Policji	Jednostki specjalistyczne
Powiadamianie pracowników Urzędu Miasta o zagrożeniach		Sekretarz Miasta	Pracownicy ochrony, łącznik z samochodem
Zabezpieczenie socjalno-bytowe dyżurujących zespołów w Urzędzie		Wydział Kadr i Organizacji	Referat Infrastruktury
Komunikaty do środków masowego przekazu		Kancelaria Prezydenta – Referat Prasowy	Prasa, RTV, TV, Media Społecznościowe
Doraźna pomoc bezdomnym	Transport	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	Straż Miejska
	wyżywienie		Jadłodajnie
	zakwaterowanie		Noclegownie, schroniska
	pomoc medyczna		Pogotowie Ratunkowe

1.3.1. PODZIAŁ KOMPETENCJI ORGANÓW ADMINISTRACJI (JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH) W ODNIESIENIU DO RODZAJU ZAGROŻENIA W GDAŃSKU

ODPOWIEDZIALNY ZAGROŻENIE	Prezydent Miasta	KM PSP	KM Policji	Straż Miejska	GZDiZ	Gdańskie Wody	MOPR	PINBdmG	PPIS	PIW	SPZOZ SPR	WBiZK	WGK	WŚ/WIOŚ	WRS	WF	Kancelaria Prezydenta	SNG	GZNK	GPEC	Energa	Polska Sp. Gazownictwa	ZTM + GAiT	Inne według potrzeb
Pożar	W	G	W	W			W	W			W	W	W		W		W	W	W	W	W	W	W	
Powódź	W	W	W	W	W	G	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W		W	W	W	
Wysoka temperatura powietrza	W	W		W	G		W			W	W	W			W		W							
Niska temperatura powietrza	W	W	W	W	G		W				W	W	W		W		W		W	W	W	W	W	
Intensywny opad deszczu / gradu/	W	W	W	W	W	G	W					W	W		W		W	W	W		W		W	
Intensywny opad śniegu	W	W	W	W	G	W	W	W				W	W		W		W		W	W	W		W	
Silny wiatr	W	G	W	W	W	W	W	W				W	W				W		W		W			
Intensywne zjawisko burzowe	W	G	W	W	W	W		W				W	W				W	W	W		W			
Zakażenia ludzi	W		W	W			W		G		W	W			W		W							
Zakażenia zwierząt	W		W	W	W				W	G		W	W				W							
Skarżenie środowiska roślinnego	W	W		W	W							W		G			W							

ZAGROŻENIE \ ODPOWIEDZIALNY	Prezydent Miasta	KM PSP	KM Policji	Straż Miejska	GZDIZ	Gdańskie Wody	MOPR	PINBdmG	PPIS	PIW	SPZOZ SPR	WBIZK	WGK	WŚWIOŚ	WRS	WF	Kancelaria Prezydenta	SNG	GZNK	GPEC	Energa	Polska Sp. Gazownictwa	ZTM + GAiT	Inne według potrzeb	
Awaria z uwolnieniem niebezpiecznej substancji chem.	W	G	W	W	W		W		W	W	W	W	W	W			W								
Uwolnienie substancji promieniotwórczych	W	G	W	W	W		W		W	W	W	W	W	W			W								
Katastrofa budowlana	W	G	W	W	W		W	W			W	W	W				W		W	W	W	W			GPR - PSP
Katastrofa budowli hydrotechnicznej	W	W	W	W	W	G						W	W				W	W	W		W				
Katastrofa w ruchu drog.	W	G	W	W	W						W	W	W				W							W	
Katastrofa w ruchu kolej	W	G	W	W							W	W					W					W	W		PKP
Katastrofa w żegludze morskiej	W	W	W	W							W	W					W								SAR,SG
Katastrofa w żegludze powietrznej	W	G	W	W	W		W	W			W	W	W	W		W	W	W				W	W		Przewoźnik lotniczy
Zachwianie systemu zaopatrzenia w żywność	G	W	W	W			W		W			W	W			W	W								Organy pożarzdowe
Plaga szkodników	W	W	W	W	W		W			W		W	G	W		W	W								Zakłady deratyzacyjne
Awaria systemu energ.	W	W	W	W	W		W					W				W	W	W	W	W	G	W			
Awaria systemu dostaw paliw	W											W					W								Dystrybutorzy
Awaria systemu dystrybucji gazu	W											W					W					G			Zakłady Gazow.
Awaria systemu łączności	W											W													Operator sieci
Awaria systemu teleinfo.	W											W													

ODPOWIEDZIALNY ZAGROŻENIE																					Inne według potrzeb				
	Prezydent Miasta	KM PSP	KM Policji	Straż Miejska	GZDIZ	Gdańskie Wody	MOPR	PINBdmG	PPIS	PIW	SPZOZ SPR	WBizK	WGK	WŚ/WIOŚ	WRS	WF	Kancelaria Prezydenta	SNG	GZNK	GPEC		Energa S.A.	Poliska Sp. Gazownictwa	ZTM + GAiT	
Awaria systemu zaopatrzenia w wodę	W	W		W		W			W			W	W				W	G	W						
Zachwianie systemu ochrony zdrowia	W						W		W		W	W			G		W								Pomorskie Centrum Zdrowia Publicznego
Zachwianie systemu działania administracji	G		W	W	W							W	W			W	W		W						
Zachwianie systemu zdolności działania służb ratowniczych	G	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	
Zagrożenie terrorystyczne	W	W	G	W	W						W	W					W	W		W	W	W	W	W	ABW
Zamieszki	W	W	G	W	W						W	W					W								Organizator imprezy
Zagrożenie bezp. imprezy masowej, lub innej imprezy	W	W	W	W	W						W	W					W						W	Organizator imprezy	
Niepokoje społeczne	W	W	G	W	W						W	W					W								
Znalezisko przedmiotów niebezpiecznych	W	W	G	W	W						W	W							W						Patrole Saperskie Elbląg
Zagrożenie infrastruktury krytycznej	W	G	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	W	ABW, Operator infrastruktury krytycznej, Służby zakładowe

G Główny wykonawca (G)- jednostka (organ) bezpośrednio odpowiedzialny za całokształt działań likwidujących zagrożenie.

W Wspierający (W) -jednostka (organ) dostarczający zasobów (finansowych, rzeczowych, informatycznych, Intelktualnych) wspomagających działania głównego wykonawcy.

1.4. ZESTAWIENIE SIŁ I ŚRODKÓW PLANOWANYCH DO WYKORZYSTANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

W ramach działań prowadzonych w celu ograniczenia skutków i przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym i klęskom żywiołowym planuje się wykorzystanie specjalistycznych sił i środków będących w dyspozycji powiatowych służb, inspekcji i straży oraz podmiotów pozostających w dyspozycji wydziałów Urzędu Miejskiego i jednostek samorządowych na zasadzie podpisanych umów i porozumień.

1) Uruchamianie sił i środków

W przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowej na obszarze Miasta Gdańska lokalne organy władzy publicznej koncentrują się na zadaniach podstawowych dla ochrony ludności tzn. na ostrzeganiu i alarmowaniu, informowaniu ludności o niebezpieczeństwie, ewakuacji i możliwościach zakwaterowania ewakuowanych, a także na zapewnieniu poszkodowanym pomocy społecznej.

Ze względu na usytuowanie w Gdańsku służb, inspekcji, straży i pogotowia, a także profesjonalnych sił ratowniczych i porządkowo – ochronnych, poziom miejski pełni rolę podstawowego poziomu wykonawczego.

Do usprawnienia funkcjonowania Miasta w sytuacjach kryzysowych zarządzeniami Prezydenta Miasta utworzone zostało Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego i powołano Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego.

Województwo, z racji swojego usytuowania w systemie zarządzania kryzysowego, w sytuacjach kryzysowych udziela pomocy władzom powiatowym, których możliwości okazały się niewystarczające, samo reaguje, jako pierwsze, w określonych sytuacjach oraz współdziała ze szczeblem centralnym wówczas, gdy jego pomoc jest niezbędna. Wojewoda Pomorski stanowi pośrednie ogniwo, poprzez które, w razie potrzeby, angażowane są władze centralne.

Zadaniem szczebla centralnego, w przypadku zaistnienia nadzwyczajnego zdarzenia o dużej skali tj. klęski żywiołowej czy katastrofy, jest udzielanie pomocy tzn. wsparcia niższemu szczeblom zarządzania kryzysowego w sytuacji, gdy ich możliwości reagowania kryzysowego okazały się niewystarczające.

Organem odpowiedzialnym za organizowanie i koordynowanie reagowania kryzysowego w Mieście Gdańsku jest Prezydent Miasta.

Prezydent podejmuje przedsięwzięcia reagowania kryzysowego za pośrednictwem Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego, Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego oraz podległych mu służb, inspekcji i straży.

Decyzję dotyczącą uruchomienia procedur Planu Zarządzania Kryzysowego podejmuje na podstawie uzyskanych informacji o zaistnieniu nadzwyczajnego zdarzenia /kryzysu/ na obszarze miasta lub kiedy w wyniku dokonanych analiz i ocen stwierdzi prawdopodobieństwo ich zaistnienia.

W zależności od sytuacji i decyzji Prezydenta Miasta, działania podejmuje Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego lub służba wiodąca w danym rodzaju zdarzenia.

Polecenie uruchomienia Zespołu Zarządzania Kryzysowego Prezydent Gdańska przekazuje dyrektorowi WBiZK, który przy pomocy Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego przekazuje do wiadomości wszystkim osobom funkcyjnym.

Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego w wypadku sytuacji kryzysowej na obszarze Miasta Gdańska pełni funkcję sztabu kryzysowego.

Prezydent Gdańska, poprzez Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego, koordynuje i kieruje działaniami ratowniczymi i porządkowo – ochronnymi podejmowanymi przez siły Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego, zespolone służby i inspekcje oraz organy administracji niezespolonej szczebla powiatowego. Eksperti i specjaliści opracowują, na zapotrzebowanie ekspertyzy, oceny, opinie oraz sposoby realizacji wybranych zadań reagowania kryzysowego. Ekspertów zapewniają instytucje wiodące.

Instytucje wiodące są to organy administracji rządowej, które w przypadku zaistnienia nadzwyczajnego zdarzenia prowadzącego do kryzysu/sytuacji kryzysowej/ na obszarze Miasta są odpowiedzialne zgodnie z określonymi ustawami za podjęcie działań ratowniczych i porządkowo – ochronnych oraz kierowanie nimi.

Ponadto:

- przedstawiają Prezydentowi oceny, wnioski, propozycje rozwiązań /dyrektywy, zarządzenia/ oraz sposoby realizacji zadań;
- określają potrzeby w stosunku do innych instytucji w zakresie współdziałania;
- zapewniają ekspertów i doradztwo dla Zespołu Zarządzania Kryzysowego;
- uruchamiają kolejne działania ratownicze i poszukiwawcze;
- określają potrzeby w zakresie wzmocnienia sił i środków ratowniczych w rejonie zdarzenia;

- powołują w sytuacjach kryzysowych własne grupy /zespoły/ sztaby kryzysowe kierowania/ oraz stanowiska /ośrodki, centra/ kierowania.

W Gdańsku rolę instytucji wiodącej w przeciwdziałaniu nw. zagrożeniom spełnia:

- w zwalczaniu skutków pożarów, katastrof komunikacyjnych i budowlanych, zagrożeń chemicznych i ekologicznych na wodach śródlądowych - Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej;
- w działaniach przeciw epidemiologicznym – Powiatowa Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna;
- w działaniach przeciwpieżozootycznych – Powiatowy Inspektorat Weterynarii;
- w przeciwdziałaniu aktom terroru oraz naruszeniom bezpieczeństwa i porządku publicznego – Komenda Miejska Policji;
- w zwalczaniu skutków katastrof i skażeń ekologicznych na morzu i morskich wodach wewnętrznych – Urząd Morski.

Instytucje pomocnicze są to wszystkie pozostałe instytucje samorządu terytorialnego, inne instytucje i przedsiębiorstwa a także organizacje porządkowe, które współuczestniczą w reagowaniu kryzysowym. Podległe im siły biorą udział w działaniach ratowniczych, wspomagających i zabezpieczających, wykorzystywany jest sprzęt oraz pozostające w ich dyspozycji środki materiałowe. Instytucje pomocnicze ponadto mogą realizować inne zadania mające wpływ na efektywność procesu reagowania kryzysowego i odbudowy.

Zadania wspólne dla wszystkich uczestników reagowania kryzysowego:

- wzajemna wymiana informacji o nadzwyczajnych zdarzeniach, szczególnie przez służby dyżurne lub dyspozytorskie – Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Miejskiej;
- w wypadku sytuacji kryzysowej uruchomienie własnych grup/zespołów, sztabów/ kryzysowych, nawiązanie i utrzymanie łączności z Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz podległymi/nadzorowanymi/ jednostkami organizacyjnymi na obszarze objętym kryzysem;
- bieżąca znajomość ilości i rodzaju podległych/nadzorowanych/ sił biorących udział w akcjach ratowniczych, ilości wykorzystywanych środków i materiałów, a także stanu realizacji przedsięwzięć ratowniczych, bieżące, terminowe przesyłanie Miejskiemu Centrum Zarządzania Kryzysowego informacji

/meldunków sytuacyjnych, sprawozdań doraźnych lub okresowych odpowiednio do ustaleń.

2) Siły i środki systemu

a) Jednostki ochrony przeciwpożarowej:

- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej
Jednostki ratowniczo-gaśnicze

Lp.	Nazwa jednostki	Adres stacjonowania	Obszar chroniony	Ilość mieszkańców w tys.	Służbę pełni – strażaków	Inne ratownictwo
1.	KM PSP	Gdańsk ul. Beniowskiego 7				
2.	JRG nr 1	Gdańsk ul. Sosnowa 2	45 km ²	139		
3.	JRG nr 2	Gdańsk ul. Siennicka 30/40	82 km ²	100		
4.	Posterunek JRG nr 2	Gdańsk ul. Jabłoniowa 5	--	--		
5.	JRG nr 3	Gdańsk Trakt Św. Wojciecha 253	64 km ²	65		
6.	JRG nr 4	Gdańsk ul. Marynarki Polskiej 177	38 km ²	35		
7.	JRG nr 5	Gdańsk ul. Beniowskiego 7	33 km ²	118		

- Ochotnicze Straże Pożarne

Lp.	Nazwa jednostki	Adres stacjonowania Nr tel.	Inne ratownictwo
1.	OSP	Gdańsk ul. Jabłoniowa 5	Grupa poszukiwawczo - ratownicza
2..	OSP	Gdańsk Sobieszewo ul. Turystyczna	Jednostka OSP
3.	OSP	Gdańsk Świbno ul. Boguckiego 98	Jednostka OSP

- Zakładowe Straże Pożarne

Lp.	Nazwa jednostki	Adres stacjonowania
1.	Portowa Straż Pożarna Florian	ul. Sucharskiego 71 80-601 Gdańsk
2.	Zakładowa Straż Pożarna Lotos Straż Sp. z o.o.	ul. Elbląska 135 80-718 Gdańsk
3.	Zakładowa Straż Pożarna Bazy Manipulacyjnej Przedsiębiorstwa Eksploatacji Rurociągów Naftowych (Odcinek Pomorski)	ul. Kępna 16 80-635 Gdańsk
4.	Zakładowa Służba Ratownicza Gdańskiej Stoczni Remontowa S.A.	ul. Na Ostrowiu 1 80-958 Gdańsk
5.	Zakładowa Lotniskowa Straż Pożarna Portu Lotniczego Gdańsk	ul. Słowackiego 200 80-298 Gdańsk

b) System Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego

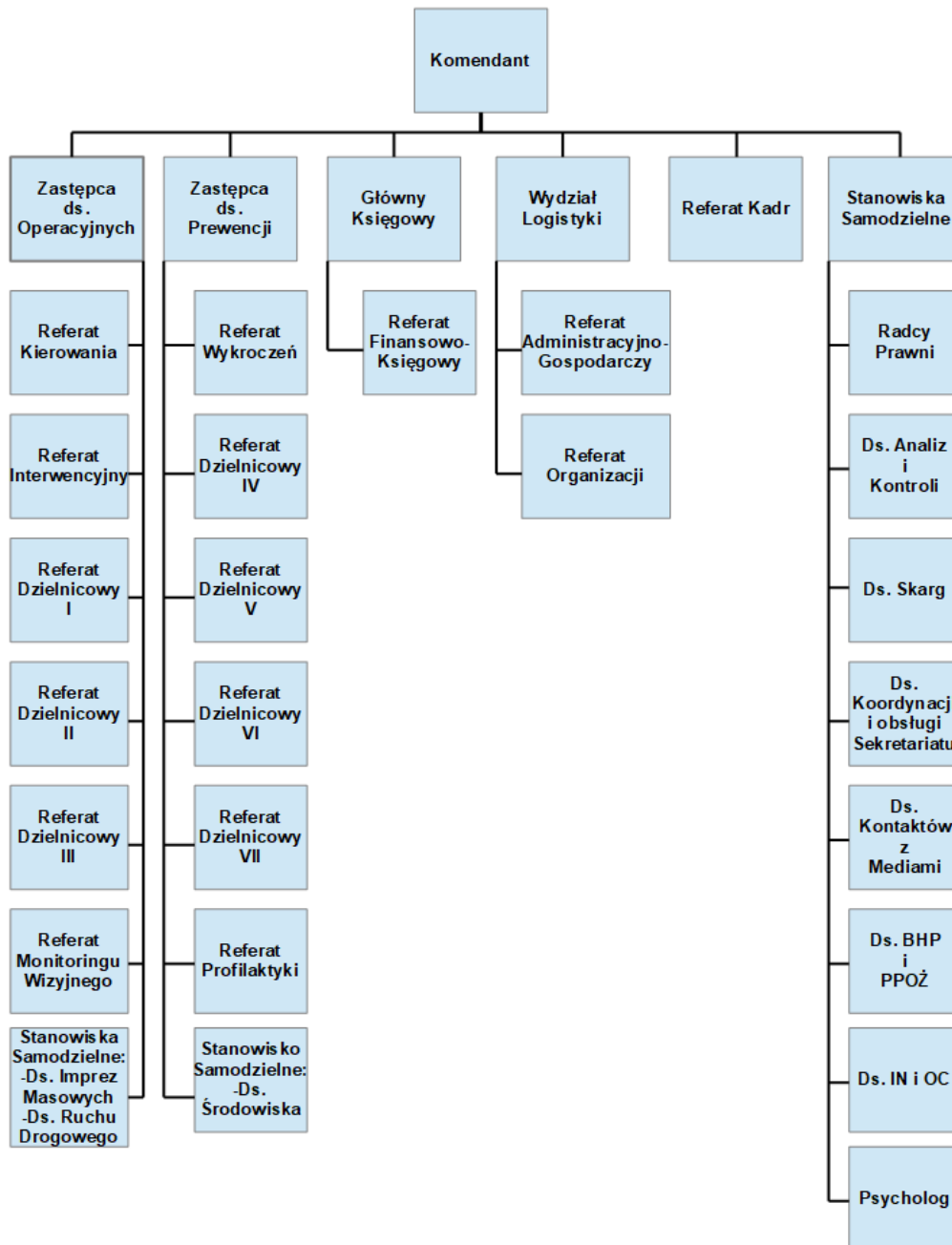
- Komenda Miejska Policji

80-803 Gdańsk, ul. Nowe Ogrody 27,

Komisariaty Policji:

Lp	Nr	Adres komisariatu Nr telefonu	Obszar działania	Uwagi
1	2	3	4	5
1.	I	80-041 Gdańsk, ul. Platynowa 6F	Orunia, Chełm	
2.	II	80-831Gdańsk, ul. Długa Grobla 4	Śródmieście, Stogi, Wyspa Sobieszewska	
3.	III	80-435 Gdańsk, ul. Biała 1A	Wrzeszcz	
4.	IV	80-316 Gdańsk, Kaprów 14	Oliwa	
5.	V	80-393 Gdańsk, Obrońców Wybrzeża 19	Przymorze, Zaspa, Żabianka	
6.	VI	80-540 Gdańsk, Kasztanowa 6	Nowy Port, Brzeźno	
7.	VIII	80-103 Gdańsk, ul. Kartuska 245B	Suchanino, Niedźwiednik, Morena	
8.	IX	80-299 Gdańsk, ul. Balcerskiego 35	Osowa	

- Straż Miejska**
 80-754 Gdańsk, ul. Elbląska 54/60
 e-mail: strazmiejska@sm.gda.pl

Schemat organizacyjny Straży Miejskiej w Gdańsku.

Terytorialny zakres działania referatów Straży Miejskiej w Gdańsku

Lp	Nazwa referatu, adres, telefon	Obszar działania	Ilość strażników	Ilość radiowozów	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1	Referat Dzielnicowy I ul. Gospody 19a 80 – 344 Gdańsk tel. 58 556 32 30	VII Dwór, Oliwa, Przymorze Małe, Przymorze Wielkie, Żabianka- Wejhera- Jelitkowo- Tysiąclecia			
2	Referat Dzielnicowy II ul. Elbląska 54/60 80 – 724 Gdańsk tel. 58 301 30 11 wew. 150	Aniołki, Letnica, Młyniska, Nowy Port, Śródmieście			
3	Referat Dzielnicowy III Aleja Grunwaldzka 186 80 – 266 Gdańsk tel. 58 344 33 27	Brzeźno, Strzyża, Wrzeszcz Dolny, Wrzeszcz Górny, Zaspa Młyniec, Zaspa Rozstaje			
4	Referat Dzielnicowy IV ul. Orfeusza 2 80 – 299 Gdańsk tel. 58 344 32 84	Kokoszki, Matarnia, Osowa, Jasień			
5	Referat Dzielnicowy V ul. Wilanowska 2 80 – 809 Gdańsk tel. 58 322 52 04	Brętowo, Chełm Północ, Piecki- Migowo, Siedlce, Suchanino, Ujeścisko- Łostowice, Wzgórze Mickiewicza			

6	Referat Dzielnicowy VI ul. Elbląska 54/60 80 – 724 Gdańsk tel. 58 301 30 11 wew. 103	Chelm Południe, Krakowiec-Górki Zachodnie, Olszynka, Orunia- Św. Wojciech- Lipce, Przeróbka, Rudniki, Stogi, Wyspa Sobieszewska			Posterunek sezonowy Sobieszewo – ul. Turystyczna 28 (remiza OSP)
7	Referat Dzielnicowy VII	W trakcie organizacji			
8	Referat Interwencyjny ul. Elbląska 54/60 tel. 58 301 30 11 wew. 113	Gmina Miasta Gdańsk (wszystkie rejony/dzielnice Referatów Dzielnicowych I- VI)			
9	Referat Profilaktyki ul. Elbląska 54/60 tel. 58 301 30 11 w. 116 lub 117	Gmina Miasta Gdańsk (wszystkie rejony/dzielnice Referatów Dzielnicowych I- VI)			
10	Referat Kierowania ul. Wyspiańskiego 9a tel. 58 778 60 14, 778 60 29, 341 31 40	Stanowisko Kierowania SM – dyżurni SK			

c) System ochrony zdrowia

- Rozmieszczenie bazy szpitalnej na terenie Miasta

Lp.	Nazwa placówki służby zdrowia	Adres	Nr. tel. / fax	W tym SOR	
1.	Uniwersyteckie Centrum Kliniczne	Gdańsk ul. Dębinki 7	centr. 727-05-05 fax 346-11-78	KOR	referencyjny
2.	Copernicus Podmiot Lecznicy Sp. z o.o. Szpital im. M. Kopernika	Gdańsk ul. Nowe Ogrody 1-6	centr. 764-01-00 fax 302-14-16	SOR	dziecięcy
3.	Szpital Pomorskie Sp. z o.o.	Gdańsk ul. Smoluchowskiego 18	centr.341-40-41 fax 341-54-10		
4.	Copernicus Podmiot Lecznicy Sp. z o.o. Szpital św. Wojciecha	Gdańsk Al. J. Pawła II 50	centr. 768-40-00 fax 556-38-70	SOR	
5.	Wojewódzki Szpital Psychiatryczny	Gdańsk ul. Srebrniki 1	centr.524-75-00 fax 524-75-20		

6.	Szpital Dziecięcy Polanki	Gdańsk ul. Polanki 119	centr. 520-93-00 fax 552-47-41		
7.	7 Szpital Marynarki Wojennej	Gdańsk ul. Polanki 117	centr.552-63-26 fax 552-64-57		
8.	SP ZOZ MSW w Gdańsku	Gdańsk ul. Kartuska 4/6	centr.309-82-00		
9.	Szpital „SWISSMED”	80-215 Gdańsk ul. Wileńska 44	Tel. 58 524-15-00 Fax. 58 524-15-25		

- **Pogotowie Ratunkowe**

Samodzielny Publiczny ZOZ Stacja Pogotowia Ratunkowego

80-208 Gdańsk, ul. Orzeszkowej 1 Centrala: 58 520-39-95, fax 58 520-40-92,
sekretariat:58 520-39-94

Liczba, rodzaj i rozmieszczenie w terenie Zespołów Ratownictwa Medycznego, będących w dyspozycji SP ZOZ SPR w Gdańsk, ul. Orzeszkowa 1

- **Wykaz instytucji i służb odpowiedzialnych za zabezpieczenie pomocy psychologicznej**

- 1. Centrum Interwencji Kryzysowej, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę**

Liczba psychologów (interwentów psychologicznych) w CIK: 8, (w przypadku zagrożenia masowego lub ewakuacji jest możliwość zorganizowania większej grupy psychologów)

Sposób powiadamiania:

Zgłoszenie przyjęte i rejestrowane jest przez dyżurującego pracownika lub wolontariusza CIK. Zebranie podstawowego wywiadu z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych okoliczności dot. zgłaszanego zdarzenia, m.in.: CO SIĘ WYDARZYŁO? (rodzaj sytuacji kryzysowej, zasięg, intensywność, skutek, jakie są rozpoznane zagrożenia, jakie jeszcze zagrożenia są brane pod uwagę), KOGO DOTYCZY? (dane identyfikacyjne osoby/osób, wiek, relacje między osobami, obecny stan zdrowia, stan psychiczny wg. oceny zgłaszającego, gdzie się obecnie znajdują, czy pozostaną na miejscu, inne ważne okoliczności), JAKIE SĄ OCZEKIWANIA

ZGŁASZAJĄCEGO? (jakich działań CIK się oczekuje, kiedy, gdzie ma się to wydarzyć, jaki jest oczekiwany skutek działania /czy oczekiwania są realne?/

Pracownik dyżurujący po konsultacji z koordynatorem ustala, czy niezbędne jest działania poza ośrodkiem. Interwencje poza ośrodkiem podejmowane są jedynie w sytuacji OSTREGO KRYZYSU, najczęściej w związku z sytuacjami dot. zagrożenia, bycia świadkiem śmierci, straty osoby najbliższej lub zagrożeniami dotyczącymi dzieci (ze względu na to, że ośrodek nie ma środków umożliwiających dojazdu, a wyjazd psychologa wiąże się z osłabieniem obsady dyżuru w placówce).

Interwencję przeprowadza pracownik etatowy – interwent psychologiczny będący na dyżurze w ośrodku. Wyjeżdża z ośrodka zabierając wcześniej przygotowane środki, pomoce (wizytówki, ulotki, materiały informacyjne CIK, dot. zdarzenia, inne pomocne, w razie potrzeby napoje, prowiant, identyfikator, strój – do ustalenia). Transport organizowany jest z i do ośrodka (Policja, inne służby lub taksówka, komunikacja miejska, bilety). Po konsultacji z koordynatorem, w uzasadnionych zagrożeniach sytuacjach: interwencję może przeprowadzić inny pracownik (nie będący na dyżurze).

W przypadku pomocy udzielanej na miejscu, w tym w Hostelu Kryzysowym CIK obowiązują rutynowe procedury (decyzje o przyjęciu podejmuje dyżurujący interwent, bez konieczności konsultowania z koordynatorem).

Zakres udzielanej pomocy:

1. wsparcie psychologiczne dla poszkodowanych i/lub świadków i/lub rodzin; (m.in. zdarzenia: kontakt ze śmiercią osoby trzeciej, śmierć w wyniku samobójstwa lub próba samobójcza, gwałt, inne groźne przestępstwa, nagłe zdarzenia o dramatycznym, nagłym przebiegu lub masowe, ujawnienie wykorzystania seksualnego, inne);
2. wsparcie psychologiczne dla ratowników uczestniczących w akcji ratunkowej (sesje odreagowania: debriefing, defusing, pomoc psychologiczna po wydarzeniach, jak wyżej);
3. udział w zespołach kryzysowych doraźnie powoływanych w instytucjach dotkniętych zdarzeniem kryzysowym;

4. doraźne schronienie w Hostelu Kryzysowym CIK powiązane ze wsparcie psychologicznym i krótkoterminową pomocą psychoterapeutyczną (uwaga: tylko 10 miejsc)

5. pomoc dzieciom i ich opiekunom prawnym po wydarzeniach związanych z doświadczeniem przestępstwa, wypadku, bycia świadkiem śmierci, gwałtownej straty osoby najbliższej, dzieciom objętym procedurami innych instytucji (np. koniecznością przesłuchania), itp.

2. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku

Kontakt:

Centrum Pracy Socjalnej	Rejon Centrum Pracy Socjalnej	Adres / Telefon
1	Wrzeszcz Dolny, Zaspą Młyniec, Zaspą Rozstaje	ul. Modrzewskiego 2A 80-405 Gdańsk 58 347-86-19 58 347-86-01
2	Brzeźno, Nowy Port, Letnica, Młyniska	Pl. Ks. Gustkowicza 13 80-543 Gdańsk 58 522-01-99
3	Orunia Dolna, Lipce, Św. Wojciech	ul. Dyrekcyjna 5 80-852 Gdańsk 58 691-94-17 58 691-94-16
4	Przymorze Małe, Przymorze Wielkie, Żabianka, Jelitkowo, Wejhera, Tysiąclecia	ul. Lecha 1 80-351 Gdańsk 58 511-46-02 58 511-46-39

5	Przeróbka, Stogi, Krakowiec, Górki Zachodnie, Rudniki, Olszynka, Wyspa Sobieszewska	ul. Siennicka 25 80-811 Gdańsk 58 320-53-13 58 320-53-00
6	Ujeścisko, Łostowice, Siedlce, Wzgórze Mickiewicza, Chełm (Orunia Górna)	ul. Powstańców Warszawskich 25 80-152 Gdańsk 58 326-50-60
7	Oliwa, Osowa, Strzyża, Wrzeszcz Górny, VII Dwór	ul. Marynarki Polskiej 134A 80-865 Gdańsk 58 520-70-11 i 12 58
8	Śródmieście	ul. Elbląska 66D 80-724 Gdańsk 58 304-58-24 58 304-58-11
9	Aniołki, Brętowo, Matarnia, Kokoszki, Jasień, Piecki-Migowo, Suchanino	ul. Piekarnicza 16 80-126 Gdańsk 58 304-36-58 58 304-36-55

Pomoc psychologiczna w Ośrodku zabezpieczona jest w każdym z dziewięciu Centrów Pracy Socjalnej. Wskazane powyżej numery telefonów służą do bezpośredniego kontaktu z pracującymi w MOPR psychologami.

Liczba psychologów w MOPR (od stycznia 2018): 10

Zakres udzielanej pomocy:

Psycholodzy zatrudnieni w MOPR realizują ustawowe zadania z zakresu pomocy społecznej, polegające na realizacji procesów diagnozowania, profilaktyki i terapii. Wykonują oni swoje obowiązki w godzinach pracy Ośrodka, tj. od 7.30 do 15.30.

Psycholodzy udzielą porad oraz wsparcia psychologicznego dla klientów zgłaszających się po pomoc do Ośrodka, niezależnie od ich dochodów. Diagnozują funkcjonowanie klientów, również w miejscu ich zamieszkania, współpracują z lekarzami o specjalizacji psychiatrii, wychowawcami i pedagogami szkół, kuratorami oraz Policją. Prowadzą terapię dla klientów, ponadto udzielają konsultacji i doradztwa dla pracowników socjalnych.

Psycholodzy udzielają wsparcia w sytuacji kryzysów psychicznych, jakich doświadczają podopieczni i ich rodziny w wyniku różnych czynników, na przykład straty, ciężkiej choroby, przemocy, niepełnosprawności, bezdomności, bezrobocia, trudności w opiece i wychowaniu dzieci oraz rozvodu.

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne (podległe Wydziałowi Rozwoju Społecznego Urzędu Miejskiego w Gdańsku)

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1	80-259 Gdańsk ul. Obywatelska 1	Wrzeszcz Górny	58 341 87 58
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 3	80-858 Gdańsk ul. Wałowa 21	Śródmieście	58 301 07 21
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 4	80-448 Gdańsk ul. Krzemienieckiej 1	Wrzeszcz Dolny	58 341 05 42
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 5	80-288 Gdańsk ul. Związku Jaszczurczego 4	Piecki-Migowo	58 348 72 82
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 6	80-704 Gdańsk ul. Lenartowicza 21	Przeróbka	58 301 18 15
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 7	80-229 Gdańsk ul. Traugutta 82	Wrzeszcz Górny	58 341 39 50 58 520 26 42

- Inne jednostki**

Lp	Nazwa jednostki	Adres	Nr telefonu /fax
1.	Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa SP ZOZ	Gdańsk ul. Wrońskiego 4	c.58 520-40-20 fax 58 520-40-40
2.	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gdańsku	Gdańsk ul. Wałowa 27	c. 58 320-08-00 fax 58 301-85-45

d) System pomocy społecznej

Lp.	Nazwa jednostki	Adres	Nr telefonu /fax/
1.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku	ul. Leczkowa 1A 80-432 Gdańsk	58 342 31 50 58 342 31 51

	email: <i>mopr@mopr.gda.pl</i> www.mopr.gda.pl		
2.	Centrum Interwencji Kryzysowej, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę e-mail: <i>cik@fdds.pl</i> http://fdds.pl/kontakt/centrum-interwencji-kryzysowej-gdansk/	Plac Ks. Gustkowicza 13 80-543 Gdańsk	58 511 01 21 58 511 01 22
3.	Pomorski Oddział Okręgowy Polski Czerwony Krzyż e-mail: gdansk@pck.org.pl	ul. Kurkowa 8 80-803 Gdańsk	58 301 14 85
4.	Grupa Ratownictwa Specjalnego PCK przy ZO PCK w Gdańsku	ul. Kurkowa 8 80-803 Gdańsk	605 930 052 501 148 095